

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) - ભાડરણ-બાકરોલ સંસ્થાના
સમર્પણ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સત્રસંગ મંડળનું ત્રિમાસિક મુખ્યપત્ર તથા
શ્રી જાહ્યાબાઈ મહારાજ મંદિર દ્વારા, શ્રી બાકરોલ દ્વારા પ્રકાશિત

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ

પ્રગટ ઉપાસના

વર્ષ: ૩, અંક: ૨, ફેબ્રુઆરી, માર્ચ, એપ્રિલ ૨૦૧૪

: ભીલપુર મહોત્સવ તથા ખડકવાડા શિબીર વિશેષાંક :

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમાણ નામો નામો:

- શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની હિંય પ્રતિમા પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ તથા
૧૮૫ મી શ્રી વચનામૃત જ્યંતી મહોત્સવ

શ્રી ભીલપુર ધામ તા. ૦૫/૦૯-૧૨-૨૦૧૩

• श्री भीलपुर धाम दर्शन तथा महोत्सव अंतर्गत श्री पुरुषोत्तम यजा

२

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત શ્રી પુરુષોત્તમ યજ્ઞ તા. ૫-૧૨-૨૦૧૩

૩

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય શોભાયાત્રા તા. ૬-૧૨-૨૦૧૩

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય શોભાયાત્રા તા.દ-૧૨-૨૦૧૩

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય પ્રતિમા પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ તા. ૬-૧૨-૨૦૧૩ ૬

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ તા.ક્ર.-૧૨-૨૦૧૩ ૭

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત હિન્દુ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ તા.દ-૧૨-૨૦૧૩

૮

॥ પ્રગટ શ્રી ડાખ્યાભાઈ મહારાજ ॥

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ

પ્રગટ ઉપાસના

વર્ષ : ૦૩, અંક : ૦૨

ફેલુઆરી, માર્ચ, એપ્રિલ-૨૦૧૪

સંપત : ૨૦૭૦

તંત્રી : શ્રી ડાખ્યાભાઈ મહારાજ મંદિર ટ્રસ્ટ

લવાજમ :

વાર્ષિક : ૧૦૦/-
ધૂટક અંક : ૨૫/-

મુખ્ય પત્ર વ્યવહાર માટે સંપર્ક :

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર

શ્રી પુરુષોત્તમ નિવાસ (ટાવર)

મુ.પો. બાકરોલ, તા.જી. આણંદ.

પિન : ૩૮૮ ૩૧૫

ફોન : (૦૨૬૯૨) ૨૩૮૧૭૩

મોબાઇલ : ૯૪૨૭૦ ૬૩૨૭૧

Website : www.pragatpurushottam.orgemail : pragatpurushottambakrol@yahoo.co.in

અગ્રવાનને વળગનારા તો હજારો છે ને લગવાન જેને વળગો તે એક.

પ્રગટ જ્ઞાન

પુરુષોત્તમ પુરુષોત્તમ કરો
તો ભાર છે કે
તમને કોઈ દુઃખ આવે?

પ્રગટ ભજન

તોરાવાળી ટોપી ડલંગી સાથે ધરવી,
આલે રૂડો ચંદો શોભે ઝાંખલડી સંભારવી.
નાસિદા નિછાળી, ને ઊંતરમાં ઉવારવી... તોરા..
ડાને કુંડળ જગમગ જળકે, ગાલે ટીબડી ગોળ છે,
નીણી મૂળો સારી, ઊંતરમાં સુખની ઠોળ છે... તોરા..
મુખલડામાં સુખલડું, દુઃખલડું નાસે દાઢીઓ,
કંડે મોતી આળા, દૈખીને શગુ ડાઢીઓ... તોરા..
જી ભરેલો સુંદર જામો, પહેર્યો છે અન લોભતો,
ઘોડા પોંચી વીંઠી, કેડે કંદોરો શોભતો... તોરા..
ફેશમીયા છે ઘોતી રૂડી, ચરણે શોભે મોજડી,
નખશીખ નીરણી વાલો, હૈથામાં લીધા છે જડી... તોરા..
દમ દમ દમ દમ દમડા કરતા, આવ્યા મારે ઓર્ડે,
કો લટકા નિછાળી, ધાભાઈ તો ચરણોમાં પડે... તોરા..

(અનુષ્ટુપ)

અક્ષરાત્મા પરીબ્રહ્મા, પુરણ પુરુષોત્તમ; વિનવું હાથ જોડીને, સહાય કરજો સદા.

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશનું લવાજીમ ભરવાનાં ડેકાણાં

- (૧) ભાદરણ - શ્રી પુરુષોત્તમ નારાયણ મંદિર, ડે. લક્ષ્મીકુંઈ, મું.પો. ભાદરણ, તા.જી. આણંદ, પિન : ૩૮૮ ૫૩૦, ફોન : (૦૨૬૯૬) ૨૮૮૩૧૩
- (૨) બાકરોલ - શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર, “બ્રહ્મવિદ્યા પીઠ”, શ્રી પુરુષોત્તમ નિવાસ, (ટાવર), મું.પો. બાકરોલ, તા.જી. આણંદ, પિન : ૩૮૮ ૩૧૫, ફોન : (૦૨૬૯૨) ૨૩૮૧૭૩, મોબાઇલ : ૯૪૨૭૦ ૬૩૨૭૧
- (૩) અમદાવાદ - શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર, “અક્ષર ભુવન”, છોટાલાલની ધર્મશાળા સામે, શાહપુર દરવાજા બહાર, અમદાવાદ. પિન : ૩૮૦ ૦૦૪, ફોન : (૦૭૯) ૨૫૬૦૦૩૦૭

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ ત્રિમાસિકના લેખકોને સૂચના :

૧. ભાદરણ - બાકરોલ સંસ્થાની ભક્તિ વધારતા, જીવનલક્ષી તથા સંપ્રદાયમાં ઉપાસના દઢ કરતા લેખો સ્વીકારવામાં આવશે.
૨. કોઈપણ જાતના વ્યક્તિગત આક્ષેપો - નિંદા કે ટીકાવાળા કે કોઈપણ ધર્મ બાબત ટીકા કરતા લેખો લેવામાં આવશે નહિ.
૩. આપે મોકલાવેલ લખાણ સંપ્રદાયના માન્ય શાસ્ત્રોના સિદ્ધાંતો તથા તેનો સંદર્ભ મૂળ લખાણ અનુસાર હોવો જોઈએ તેમજ લખાણની સંપૂર્ણ જવાબદારી જે તે લેખક/સંકલનકર્તાની રહેશે.
૪. ત્રિમાસિકમાં મોકલવા માટેના લેખો સ્વચ્છ અને કાગળની એક બાજુએ શાહીથી શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ મંદિર - બાકરોલ ખાતે જ લખી મોકલવા અથવા email કરવા.
૫. લેખો સુધારવા, વધારવાનો હક્ક તંત્રી મંડળને રહેશે. પ્રકાશિત નહિ થયેલા લેખો પાછા મોકલવામાં આવશે નહિ.

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ વાંચકોને અનુરોધ

૧. દર ત્રીજે મહિને ગીજુ તારીખે અંક પ્રસિદ્ધ થશે.
૨. અંક ન મળે તો મુખ્ય પત્ર વ્યવહાર માટેનાં સરનામે પત્ર લખવો.
૩. નવેમ્બર થી ઓક્ટોબર સુધીનું લવાજીમ વર્ષ ગણાય છે.
૪. ગમે તે મહિનાથી લવાજીમ સ્વીકારાય છે, પરંતુ અંકો નવેમ્બર થી ઓક્ટોબર સુધીના લેવાના રહેશે.
૫. અંકો મોકલવાની જે વ્યવસ્થા સંસ્થા કરે તે માન્ય રાખવાની રહેશે.

આ ત્રિમાસિકનો કેવળ નિર્ભળ હેતુ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય) - ભાદરણ - બાકરોલ સંસ્થાના સિદ્ધાંત, જ્ઞાન તથા વિશેષ અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ શ્રી ડાલ્ખાભાઈ મહારાજ, ભાદરણ સંસ્થાના આધ સ્થાપક શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન તથા શ્રી નારાયણ મુનિ ભગવાનનું પ્રગટનું જ્ઞાન પ્રસારવાનો તેમજ હરિભક્તને ઉપાસના મક્કામ રહે અને તેઓશ્રીની જ ભક્તિમાં દિન-પ્રતિદિન આગળ વધાય અને પ્રગટ પ્રભુશ્રીના જ્ઞાનનો શ્રવણ, મનન, નિર્દિદ્યાસ કરીને આખરે તેમનો સાક્ષાત્કાર થાય તે જ છે. સઘાં દાનોમાં વિધાદાન અને વિધાદાનોમાં બ્રહ્મવિદ્યા દાન શ્રેષ્ઠ છે. તો સદર નિયમિત પ્રકાશિત થતા ત્રિમાસિકમાં આપનો વિચાર, અભિપ્રાય, પ્રેરણા, પરચા, સૂચના, જ્ઞાન, વિજ્ઞાન અને અનુભવનું જ્ઞાન જે કંઈ બને તે જરૂર મોકલી આપવા કૃપા કરશો. વળી, આપના દ્વારે સારા માટા પ્રસંગે ત્રિમાસિકને જરૂર ચાદ કરશો. એ જ વિનંતી છે.

તંત્રી મંડળ
શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ

શ્રી પુરુષોત્તમ લીલા ચરિત્ર

અક્ષરના આધાર એવા પુરુષોત્તમ પ્રગટણ્યા. જાણીને સૌને ખૂબ આનંદ આવતો. રાતદિવસ ભજન કીર્તન દ્વારા થાય. મહારાજશ્રી અપાર સુખ ને અંતરે શાંતિ આપે. કારણ આ તો રોકડું ફળ દેનારા. ભજન કીર્તનથી અપરંપાર શાંતિ સાંભળે. વળી મહારાજે કહ્યું : ઉત્તમ સેવા કોને કહેવી ? તો જોઈ રહેલું તે સેવા. આમ મૂર્તિનું અખંડ દ્વારા કરવાથી સર્વ મનોરથ ફળે છે. પરોક્ષમાં તો ઉધારે ઉધારે ને ઉધારે. જ્યારે અહીં તો ભક્તિ થઈ નથી કે ફળ મળ્યું નથી. જન્મેલા ભગવાન અને પ્રગટેલા ભગવાનની વાત મહારાજે કરી કે જે ભક્તિ કરી પોતાનામાં પુરુષોત્તમ પ્રગટાવે તે પ્રગટેલા ભગવાન કહેવાય. જ્યારે શ્રીજી મહારાજ, ગુણાતીતાનંદ સ્વામી, રામકૃષ્ણા વગેરે અવતારી ભગવાન કહેવાય. આ સમૈયામાં મહારાજશ્રી આણંદ સૂરજબા નામે બહુ પ્રેમી ભક્ત હતા તેમને ઘેર ગયા. ત્યાં ભજન ભોજન સમાધિનો ખૂબ આનંદ આપ્યો. સૂરજબાના બાપા પ્રભુશ્રીને માનતા નહોતા. મહારાજે કહ્યું : અમે દોહયલીવેળાના દામ છીએ. કોઈ મદદે નહીં આવે તો અમને સંભારજો. અમે પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન છીએ.

આ ભગતનું નામ નાથજીભાઈ. એક વખત તેમનો ઘડો કૂવામાં પડી ગયો. સવાર હતી એટલે થયું બપોરે અજવાળામાં દેખાશે ત્યારે ઘડો કાઢી લઈશું. તેઓ બપોરે કૂવા પર ગયા ઘડો કાઢવા દોરડાને ગાંઠો મારી કૂવામાં ઊતર્યા. દોરડા સાથે ઘડો બાંધી દોરડાની ગાંઠો પર અંગૂહા મૂકી ઉપર આવવા પ્રયત્ન કર્યો. ત્યાં તો શ્વાસ ચક્કો હિભ્મત હારી ગયા. ભરબપોરે કોણા બચાવે ? તેમને થયું મર્યા. તેમણે દેવ-દેવીઓને સંભાર્યા. રામકૃષ્ણાને સંભાર્યા પણ કંઈ વળે એમ નહોતું. છેયટે મને સંભારજો કહેલું તે ચાદ આવ્યું. હે પુરુષોત્તમ એમ અંતઃકરણાથી પ્રાર્થના કરી. મહારાજશ્રીને સંભાર્યા ત્યારે વેઢ વીઠી પહોંચા પહેરેલા હાથે બાવું પકડી નાથજી ભગતને બહાર લાવી મૂક્યા. તેમને પ્રતીતિ થઈ ભગવાન સાચા છે. ઘેર ઘડો દોરકું મૂકી તેઓ નવ ગાઉ ભાદરણ ચાલીને ગયા અને પ્રભુ આગળ ગદ્ગાઈત થઈ આખી વાત કરી. ત્યારથી તેઓ પુરુષોત્તમને પૂર્ણ રીતે ભગવાન માનવા લાગ્યા. આવા અનેક પરચા ઉપરાંત એક ચિંતે મૂર્તિ અંતરમાં ધારવાનું કહેતા. રાસગરબામાં ગોપગોપીઓ રસબસ થઈ ખૂબ ખેલતા. વળી કૂવાને કઠો મહારાજશ્રીને બધાએ વારાફરતી નવડાવ્યા. ગાતા વાતા રમતા પાછા મંદિરે આવતા. મહારાજશ્રી જરીયાની પોખાક સોનાના શાણગાર સહિત દર્શન દેતા..

શું આપે વેબસાઈટ જોઈ ?

Website : www.pragatpurushottam.org

Facebook : [pragatpurushottambakrol](https://www.facebook.com/pragatpurushottambakrol)

હજારો હરિભક્તો ઘેર બેઠાં વેબસાઈટની મુલાકાત લઈ સંપ્રદાયની લેટેસ્ટ માહિતીથી જાગૃત રહે છે.

**આનંદો... તા. ૧૧/૦૧/૨૦૧૪ ના રોજ કુલ એક વર્ષ સુધીમાં પ્રગટ પુરુષોત્તમ સંસ્થાની
વેબસાઈટની કુલ : ૩૩૫૫૦ Visit થયેલ છે.**

શ્રી પુરુષોત્તમ પ્રકાશ ત્રિ-માર્સીડના ગ્રાહક બનો અને બનાવો

આ અંક સાથે નવા વર્ષનું લવાજમ રૂ. ૧૦૦/- ભરી

દિવ્ય આધ્યાત્મિક લેખોના સહભાગી બનશો.

ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને અર્થે કમાણી કરે છે તેનું પુન્ય જાય નહિં. (3)

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સંતસંગ શિલ્પીર-૬ વિષે ચિંતન

લેખાંક : ૧

સંકલન કર્તા : નવિનભાઈ કનુભાઈ રાઠવા, બાકરોલ

શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામિનારાયણ) સંપ્રદાય બાદરાણ, બાકરોલ સંસ્થાનું શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમનારાયણ મંદિર-શ્રી ખડકવાડા ધામમાં અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન (પ્રગટ શ્રી ડાહાભાઈ મહારાજ) નો અનન્ય રાજુપો મેળવવા સારું સંવત ૨૦૭૦ ના માગશાર વદ અગિયારસ તથા બારસ, તાઃ ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ને શનિવાર તથા તાઃ ૨૯-૧૨-૨૦૧૩ને રવિવાર એમ બે દિવસ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ દ્વિદિપસીય સંતસંગ શિલ્પીર-૬નું દિવ્ય આચ્છાનું કરવામાં આવ્યું હતું.

શાસ્ત્ર દ્વારે પણ ભગવાન પ્રત્યક્ષ પ્રમાણી પ્રગટ જ છે. આવો જ દિવ્યભાવ રાખીને શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત, શ્રી પુરુષોત્તમ લીલાસાગર, શ્રી મુક્તની શિક્ષાપત્રી, શ્રી પુરુષોત્તમ જ્ઞાનામૃત, શ્રી પ્રગટ વચનામૃત, શ્રી વચનામૃત, શ્રી સ્વામિનારાયણ ભાગવત, સદગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો, સદગુરુ શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો, શ્રી નિષ્ઠુળાનંદ કાવ્ય, શ્રી ભક્તચિંતામહિ આદિક દિવ્ય શાસ્ત્ર સ્વરૂપોને વ્યાસાસન ઉપર વિશેષ સ્થાન આપી બિરાજુણ કરવામાં આવ્યા હતા.

શિલ્પિના પ્રથમ દિવસે વહેલી સવારે ૮:૧૫ કલાકે સંપ્રદાયના ઉપસ્થિત વડિલ સંતો તથા અગિયાર જેટલા વિજ્ઞાન વક્તાશ્રીઓના હસ્તે દિવ્ય શાસ્ત્ર સ્વરૂપોનું વિદ્યિપત્ર કુમકુમ-અક્ષત તથા પુષ્પાદિકે કરીને પુજનવંદન કરીને આરતી ઉત્તારવામાં આવી હતી. ત્યાર પછી શિલ્પિના ઉપસ્થિત તમામ શિલ્પિશ્ચાર્થીઓ અને વક્તાશ્રીઓની સર્વાનુમતિથી બાકરોલ જિવાસી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ વલ્લવલભાઈ પેટેલને શિલ્પિનું અદ્યક્ષ સ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ દ્વિદિપસીય સંતસંગ શિલ્પીર-૬ નો દિવ્ય શુભારંભ કરવામાં આવ્યો હતો.

દરેક શિલ્પિશ્ચાર્થીઓએ શિલ્પિના બન્ને દિવસ પ્રાતઃકાળે ૪:૦૦ વાગ્યે જાગીને “પુરુષોત્તમનારાયણ” ના નામની ધૂન કરતા કરતા ઢોલ વગાડીને પ્રભાતકેરી કરતા હતા. ત્યાર બાદ શૌચ-સ્નાનાદિક દૈહિક કિયાઓથી પરવારીને વહેલી સવારે ૫:૧૫ કલાકે સભાખંડમાં

શિસ્તબદ્ધ રીતે સ્વયં પોતાનું યોગ્ય સ્થાન ગ્રહણ કરી લેતા હતા. બન્ને દિવસ વહેલી સવારના ૫:૩૦ થી ૭:૩૦ (એક કલાક) સુધી અમદાવાદ નિવાસી શ્રી અંલુભાઈ કાગુભાઈ રાઠવાએ પોતાના સ્વાનુભવની રીત પ્રમાણે આસન પર સ્થિર થવા માટે હઠ્યોગ શિખાવ્યો હતો. તથા “પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પ્રગટ પુરુષોત્તમ” ના મંત્રોચ્ચારો દ્વારા દિવ્ય વાતાવરણની અનુભૂતિ કરાવીને ઘારણા તથા દ્વાનનું પ્રકરણ ચલાવવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રકરણ દ્વારા દરેક શિલ્પિશ્ચાર્થીઓએ વહેલી સવારાં ભગવાનના નામનો જાપ, ભગવાનના નામનું સ્મરણ કરતાં કરતાં પોતાની ઈન્જ્રીથો-અંત:કરણની વૃત્તિઓ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિના સ્વરૂપમાં જોડી ભગવાનના દિવ્ય સુખની અનુભૂતિ કરવાનો પુરુષપ્રયત્ન કર્યો હતો. સંપ્રદાયના મૂળ સિદ્ધાંતને બ્રંથ કરાવતા વાત કરી હતી કે શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનના ખરેખરા આશ્રિતો માટે કીર્તન ભક્તિ એ ઉત્તરતી (કનિષ્ઠ) ભક્તિ છે. મદ્યમ કથા-વાર્તા છે, પરતું ઉત્તમ ભક્તિ તો આપણને મળેલ આ પ્રગટ મૂર્તિનું દ્વાન કરવું એ જ શ્રેષ્ઠ છે. આ પ્રગટ મૂર્તિનું દ્વાન કરવાથી જ દિવ્ય સુખની અનુભૂતિ થશે. આવો નિશ્ચય કરાવવામાં આવ્યો હતો.

શિલ્પિના બન્ને દિવસ સવારના ૮:૪૫ થી ૧૨:૦૦ વાગ્યા સુધી, બપોરે ૨:૪૫ થી સાંજે ૭:૦૦ વાગ્યા સુધી તથા રાતે ૮:૪૫ થી ૧૨:૦૦ વાગ્યા સુધી સતત બારે મેઘ ખાંગા કરી અધારી ઘારાઓ વરસે એમ સંપ્રદાયના જ વિજ્ઞાન વક્તાશ્રીઓના મુખકમળમાં સ્વયં ભગવાન બિરાજમાન થઈ દિવ્ય શાસ્ત્રોની કથા-સત્તસંગ નું વાંચન અને નિરૂપણ કરીને ભગવાનની દિવ્ય વાણીનો પ્રવાહ અવિરત વહેતો રહ્યો હતો. ઉપસ્થિત દરેક શિલ્પિશ્ચાર્થીઓએ વક્તાશ્રીઓમાં દિવ્યભાવની સ્મૃતિ રાખીને એકાગ્રતાથી શાંત ચિંતે ભગવાનના વચનોનું શ્રવણ કર્યું હતું. શ્રોતાઓનો નિર્દોષ ભાવ જોઈ વચનામૃત સારગપુરનું-૩ ના સંદર્ભે ગંભીરતાથી કહેવામાં આવ્યું હતું કે - ભગવાનના દિવ્ય વચનોનું અહીંથી જે કંઈક શ્રવણ કર્યું છે તેનું અવશ્ય મનન કરજો, મનન કર્યા બાદ નિર્દિદ્યાસ કરીને સાક્ષાત્કાર થાય ત્યા સુધી સતત પુરુષપ્રયત્ન કરશો તો જ આ બ્રહ્મવિદ્યા પીઠમાંથી શ્રવણ કરેલા દિવ્ય વચનોની અનુભૂતિ

(4)

ભગત શેટલે જેણે વહેવારમાં વૃત્તિ રાખવી કઠણ પડે અને ભગવાનમાં વૃત્તિ રાખવી સહેલી પડે.

થશે.કેમ જે ભગવાનનું દર્શન કરીને તથા કથા-વાર્તા સાંભળીને જો તેનું મનન ને નિર્દિષ્ટાસ કર્યા કરે તો જ તેનો સાક્ષાત્કાર થાય. નહિ તો આખી ઉંમર દર્શન-સ્વામી કર્યા કરે તો પણ સાક્ષાત્કાર થાય નહિ.

શિલિનનો પ્રથમ દિવસ:- તા.૨૮-૧૨-૨૦૧૩ને શનિવાર ના રોજ વહેલી સવારે શાસ્ત્રોનું પૂજન-આરતી કર્યા બાદ દ્વિદિપસીય સત્તસંગ શિલિનનું અધ્યક્ષ સ્થાન સ્વિકારીને બાકરોલ નિવાસી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પટેલે સવારના ૮:૪૫ થી ૧૦:૩૦ કલાક સુધી તેમની રહસ્યાત્મક શૈલિમાં સદગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનું જીવન દર્શન, મહિમા તથા ઐશ્વર્ય સંબંધિ વિવિધ પ્રસંગોનું નીરપણ કર્યું હતું. દરેક મુખુશુ શ્રોતાઓને સમજાય જાય એ રીતે સરલ ભાષાશૈલિની અભિવ્યક્તિ કરીને તેઓ તમામ શિલિનાથોનું દ્વારા ડેન્ક્રિત કરીને સદગુરુ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના જીવન વિષે પ્રારંભ કરતા કદ્યું હતું કે તેમનો-

* જન્મ :- સંવત ૧૮૪૧, આસો સુદ પૂર્ણિમા, તારીખ: ૧૭-૧૦-૧૮૮૫ની રાત્રે ૧૧:૦૧ કલાકે થથો હતો.

* માતાનું નામ :- સાકરબા હતું.

* પિતાનું નામ :- ભોળાભાઈ હતું.

* જન્મસ્થળ :- સૌરાષ્ટ્રના જામનગર જુદ્ધાનું ભાડરા ગામ હતું.

* બાળપણાનું નામ :- મૂળજુ શર્મા હતું.

* ત્રણ વર્ષની ઉંમરે પોતાની સાથે ભગવાનની મૂર્તિને દૂધ પીવડાવતા તે ઐશ્વર્ય પોતાની માતા સાકરબાને બતાવ્યું હતું.

* ચાર વર્ષની ઉંમરે મૂળજુ શર્મા જાહેરમાં બોલતા કે- “આજે અચોદ્યામાં ભગવાનને જનોઈ દેવાય છે માટે જનોઈના ગીતો ગાઓ, આજે પ્રભુએ ગૃહ ત્યાગ કરીને અસંખ્ય જીવોના કલ્યાણ કરવા માટે તીર્થાટનમાં નીકળ્યા છે. તે અહીં પણ આવશે.” આવી રીતે છૂપ્યોથાં જે પ્રસંગ બનતો તે નિરાપરણ દાખિથી બધું જ જોતા હતા.

* મૂળજુ શર્મા કહેતા હતા કે બાળપણાથી જ પ્રભુ ભજુ લેવા જોઈએ.

* મૂળજુ શર્માને ગુરુએ વિદ્યાભ્યાસની શિખામણ આપી ત્યારે રોકડો જ જવાબ આપ્યો હતો કે - હું તો બ્રહ્મવિદ્યા ભળીને જ આવ્યો છું.

* ડભાણામાં મોટો અહિસક ચઙ્ગા કર્યો હતો ત્યાં મૂળજુ શર્માને ભાગવતી દીક્ષા આપીને “નિગુર્ણાસ સ્વામી” આવું નામ આપવામાં આવ્યું હતું.

* મૂળજુ શર્મા (ગુણાતીતાનંદ સ્વામી) નિરક્ષાર(અભણ) હતા. પરતું સ્વયં તો મૂળઅશ્વર છે. અક્ષરધામનો અવતાર છે.

* એકવાર શ્રીજીમહારાજ આજા કરી હતી કે - દરેક સંતોચે ધર્મ-નિયમનો ભંગ ન થાય એટલા માટે એક બીજાના જામીન થાઓ. બધા સંતો એક બીજાના જામીન થઈ ગયા. છેલે ગુણાતીતાનંદ સ્વામી એકલા રહી ગયા ત્યારે સ્વયં શ્રીજી મહારાજ સ્વામીશ્રીના જામીન થયા હતા.

* એકવાર શ્રીજી મહારાજે ત્યાગી સાધુઓને આજા કરી હતી કે જથારે તમે લિક્ષા માગવા જાઓ ત્યારે કોઈએ સ્ત્રીનું મોહુ જોપુ નહિ. અને ભૂલથી પણ જોવાઈ જાય તો તે દિવસ ઉપવાસ કરવો. પરતું આવા કપરા નિયમમાં પણ સ્વામીને ને મહિના સુધી કોઈ વિઘ્ન ન આવ્યું કારણ કે સ્વામી નાસિકાગ્ર વૃત્તિ રાખતા હતા. સ્વામી દરેક કિયામાં ભગવાનની મૂર્તિનું અખંડ અનુસંધાન રાખતા.

* એકવાર વડતાલમાં વાસણ સુથારના ધેરથી મંદિરે મહારાજ અને સંતો આપતા હતા શ્રીજી મહારાજ સ્થિર થઈ ઉભા રહી ગયા. મોહુ થતું હતું ત્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીને સ્વયં શ્રીજીમહારાજે વાત કરી હતી કે જેમ મદારી સાણસામાં સર્પ (સાપ) પકડી રાજે તેમ આ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ મારી મૂર્તિને વૃત્તિ દ્વારા પકડી રાખી છે. તે છોડે ત્યારે આવું ને ! આમ સ્વામીશ્રી શ્રીજીમહારાજની મૂર્તિમાં અખંડવૃત્તિ રાખતા હતા.

* સંવત ૧૮૮૮માં શ્રીજીમહારાજે જુનાગઢ મંદિરના મહંત તરીકે સ્વામીશ્રીને નિયુક્ત કરીને સોરઠના હરિભક્તો કદ્યું હતું કે -લ્યો, આ અમારુ અક્ષરધામ તમને બન્ધિસ છે, હવે અમારુ સુખ તે આપશે, આ સાધુ તો અમારા જેવા જ છે.

આવા કેટલાક દિવયચરિત્રો તથ્યા ઐશ્વર્યો પરથી કહી શકાય કે સદગુરુ શ્રીગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ અક્ષરધામનો અવતાર છે. શ્રીજી મહારાજ પણ ઘણીવાર કહેતા કે - આ તો અમારે રહેવાનું સાક્ષાત અક્ષરધામ છે.

* એકવાર સ્વામીશ્રીએ શ્રીજી મહારાજને ચાર ગુણ વિષે પુષ્ટું હતું કે -

(૧) માંદા સાધુની સેવા કરવી.

(૨) તમારી મૂર્તિનું દ્યાન કરવું

(૩) આત્માઝે વર્તવું અને

(૪) વાતો કરવી.

આ ચારમાંથી કચો ગુણા રાખવો. ત્યારે સ્વયં શ્રીજી મહારાજે ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને વાતો જ કરવાની આજા કરી હતી. કારણ કે વાતો કરવાથી પોતાના જીવનું તો

કલ્યાણ થાય ઉપરાંત વાતો સાંભળનારા જીવનું પણ કલ્યાણ થાય છે. અને બાકીના ત્રણ ગુણોથી તો માત્ર પોતાનું જ થાય છે. પરિણામ સ્વરૂપે સ્વામીશ્રીએ ચાલીસ વર્ષ, ચાર માસ અને ચાર દિવસ સુધી ફક્ત વાતો જ કરી છે.

* આપણો આ સત્તસંગ પણ વર્તમાન કાળે ભગવાનની વાતોથી જ ભરજીવાનીમાં છે. અહી જે વાતો થાય છે એ અક્ષરધામની જ વાતો છે. અનંત સંશયને છેદી નાખી જીવ બ્રહ્મસ્પ થઈ જાય એવી વાતો થાય છે. આપણે હેઠેશા ભગવાનની વાતો કરવાનો અને વાતો સાંભળવાનો અભ્યાસ રાખવો.

* કલ્યાણભાઈના સમાગમથી એક ભૂટેદે સ્વામીનો નિશ્ચય કરીને કછુ હતુ કે “આ સ્વામી તો ખેઠર બોલતું ભાગવત છે.” આવો સ્વામીની વાતોનો પ્રભાવ હતો.

* જબડકના પ્રસંગનું નીરુપણ કરીને સ્વામીશ્રીના ઐશ્વર્ય સંબંધિ વાત કરતા કછુ કે એક વાર વડતાલમાં ભરી સભામાં જબડકે સ્વામીશ્રીનો પક્ષ રાખ્યો હતો તેના બદલામાં સ્વામીશ્રીએ જબડકના મરેલા દિકરાને જીવતો કરીને કછુ હતુ કે -તમારો જે કુસંસ્કારી છોકરો હતો તે અમે લઈ લીધો બદલામાં આ સંસ્કારી છોકરો અમે તમને આપ્યો છે. માટે ચિંતા કરશો નહિ આ છોકરો તમારું સર્વ કાર્ય કરશો.

* આપણે પણ ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તોનો પક્ષ રાખવો. સુનૃહાંગાધ રાખવો.

* માવાભાઈએ ને આનાના દાળિયા સ્વામીશ્રીને જમાડેલા તેથી સ્વામીશ્રીએ ખૂબ રાજુ થયેલા. માવાભાઈની ગરીબાઈ દૂર કરવા સ્વામીશ્રી તેમને આજ્ઞા કરી હતી કે કરાંચી જઈ વેપાર કરો. સ્વામીશ્રીની આજ્ઞા થતાં માવાભાઈ ને આના પોતાના અને પાંચ રૂપિયા ઉદ્ધીના લઈ કરાંચી ગયા. ત્યાં જઈ મુસાભાઈને ત્યાં કોન્ટ્રાક્ટર તરીકે ભાગીદારીમાં કામ કર્યું. પછી અંગેજ સરકારની ગોરીના બાંધકામ માટે ૪૮,૦૦,૦૦૦૦ વેપારમાંથી ૧૨,૦૦,૦૦૦૦ રૂપિયાનો તે વખતે ચોખ્ખો નફો માવાભાઈને થયેલો હાલમાંપણા કરાંચીમાં માવામુસા નામે કંપની મૌજુદ છે.

* ભગવાન કોઈનું સપાડુ કરતા નથી. રોકડુ ફળ આપે છે. આપણો આ પ્રગટ ભગવાન રોકડીયો ભગવાન છે. તેમાં સંશય રાખશો નહિ.

* સ્વામીશ્રીએ ભૂધરશેઠની ખાવાની વાસના ટળાવવા માટે તેમના જીવની સામુ જોઈ પરાણો સમાગમ કરાવ્યો અને પોતાના ઐશ્વર્યના પ્રતાપથી જંગલમાં ખાખરાના પાણની તાવડી બનાવી નીચે ટેવતા સળગાવી ભાત, ગોળ, ઘી રાંધીને જમાડ્યા અને પોતાનો નિશ્ચય કરાવ્યો.

* આ પ્રગટ ભગવાન આપણા જીવની સામુજુચે છે જીવના ગુના સામુ જોતા નથી.

* તરણેતરના મહંતને સ્વામીશ્રીએ પોતાનું નિર્માનીપણું બતાવ્યું તથા લાકડાના પાત્રમાં લોટના ગોળાને છાશ ભેગુ કરીને પોતે જમતા હતા. આમ નિર્સાઈપણું તથા નિર્લોભીપણાના પ્રત્યક્ષ દર્શન કરાવ્યા અને ખરેખરા મહંતના લક્ષણો બતાવ્યા હતા.

* સૌરાષ્ટ્રમાં હાણકાર ભચાવતા, નિર્દોષ જીવોના હૈયા કકડાવનારા લીલાખાનો મુજોશુરુ, રામો હાટી, વાલેરો બુરુ આદિક વ્યસની તથા કૂર હિંસક જીવો હતા. આવા જીવોને સ્વામીશ્રીએ પોતાના ચૈંશ્વના પ્રતાપથી નિર્દોષ અને સદગુણોવાળા મનુષ્યો બનાવ્યા.

* સ્વામીશ્રી જુનાગઢ મંદિરના મહંત હતા, પોતે ભગવાન હતા છતાં પણ ધાતુ માત્રનો સ્પર્શ કરતા જ નહિ. એકવાર વરતાલના આચાર્યશ્રી અવધપ્રસાદજી મહારાજની ખૂબ જ ઈચ્છા હતી કે સ્વામીને ચાંદીની થાળીમાં રાજભોગ જમાડવા. સ્વામીશ્રી ધર્મ સંકટમાં આવી ગયા. તેમ છતાં સ્વામીશ્રી ચાંદીની થાળીમાં લાકડાનું પાત્ર મૂક્યું અને તેમાં બધુ ભોજન ભેગુ કરીને થોકું પાણી નાખીને જમ્યા. આ રીતે સ્વામીશ્રી ધર્મ સંકટમાં પણ આજા લોપતા નહિ. નિયમનું સારધાર પાલન કરતા.

અંતમાં જણાવ્યું હતું કે સદગુરુશ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ પોતાનું સંપૂર્ણ જીવન નર નાટક સ્વરૂપે જ જીવ્યા હતા. તેમને કંઈ જ કરવાનું ન હોય પણ તેઓ આપણા માટે કઠિનમાં કઠિન નિયમો પાળતા, આજા પૌંલવામાં તત્પર રહેતા, નીચામાં નીચી ટેલની સેવા ખૂબ જ પ્રસન્નતાથી કરતા હતા. નિર્સાઈ, નિર્લોભી, નિર્સર્નહી, નિર્જામી અને નિર્માની વર્તમાન અતિ દઢપણે પાળતા હતા. વર્તમાનકાળે શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ (સ્વામીનારાચાણ) સંપ્રદાય ભાદરણા, બાકોરોલ સંસ્થાએ મૂળ ગુણાતીત પરંપરા છે. વિશેષત: ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય પૂર્ણ કરાવનારું છંડુ ક્ષાર બાકોરોલ ધામમાં (અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન) પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ છે. જે ચાવત ચન્દ્ર દિવાકરૌ અર્થાતું જ્યાં સુધી સૂર્ય અને ચંદ્ર રહેશે ત્યાં સુધી આ પૃથ્વી પર રહેશે. માટે આપણે આ પ્રગટ ભગવાનની શુદ્ધ ઉપાસના રાખી આજ્ઞા પાળવી, મુક્તાની શિક્ષાપત્રીમાં કછ્યા પ્રમાણે નિયમ-ધર્મ-પંચ વર્તમાન અતિ દઢપણે પાળીને પ્રગટ ભગવાનનો અનન્ય રાજુપો મેળવીને જીવનું આત્યંતિક કલ્યાણ સાધિ લેલું.

તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને શનિવારના રોજ અવારે

અરે, મારું મોકું જોયું તેનું પેટ હું અમૃતે ભરી દઉં છું.

- ૧૦:૫૦ થી ૧૨:૦૦ કલાક સુધી અમદાવાદ નિવાસી શ્રી અંબુભાઈ કાગુલાઈ રાહવાચે શ્રી વચનામૃતના આધારે સત્તસંગમાં વચન ઘટવા ઘટવા વિશેના કેટલાક વચનામૃતોના સંદર્ભો લઇ પોતાની સરળ ભાષા શૈલિમાં નિરૂપણ કર્યું હતું. તમામ શ્રોતાઓને સ્વ-સ્વરૂપની ઓળખાણ કરાવીને, હંમેશા પોતાની સત્તસંગમાં વૃદ્ધિ થાય તેનું દ્વારા રાખવાની વાતો કરતાં કહ્યું હતુંકે-
- આપણાને મળેલ આ પ્રગટ ભગવાનનું મહાત્મ્ય આપણે જેમ છે તેમ સમજુને તેને પ્રવર્તાવનું જોઈએ.
 - આ ભગવાનને રાજુ કરવા માટે નિષ્કામ ભક્તિ કરવી, પણ આ ભગવાન પાસે કાંઈ પણ માગવું નહિ.
 - પંચ જ્ઞાનેજ્ઞિયોનો શુદ્ધ આહાર ભગવાન સંબંધિ જ કરવો.
 - ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તની સેવા કરવાનો હંમેશા આગ્રહ રાખવો.
 - ભગવાન સંબંધિ વાત હિંમત સહિત જ કરવી અને સાંભળવી. હિંમત વગરની વાત કરવી નહિ અને સાંભળવી નહિ.
 - ભગવાન અને ભગવાનના સંતોની અનુવૃત્તિમાં ભક્તિ કરે તે જ દિન દિન પ્રત્યે વધે છે. મનમુખી ભક્ત વધતો નથી.
 - ગુણ ગ્રાહક બૃદ્ધિ કેળવવી.
 - ભગવાન અને ભગવાનના સંતોને નિર્દોષ સમજુને હંમેશા દિવ્યભાવ જ રાખવો.
 - સ્વભાવ નિર્ભળ કરવા, સ્વભાવ જ અક્ષરદામમાં જતાં રોકે છે.
 - શાસ્ત્રનો આધાર નિરંતર રાખવો, હાથવનું શાસ્ત્ર રાખવું.
 - હંમેશા ભગવાન અને આ એકાંતિક સંતોનો પ્રસંગ નિરંતર વધારતા રહેવું.
 - નિર્ગુણ નિર્વાસનિક થવા પુરુષપ્રયત્ન કરવો.
 - નિત્ય પ્રત્યે ઘરસભા તથા સંત સંમાગમ કરવો.
 - વચનામૃત ગઢક પ્રથમ પ્રકરણનું જ તથા ૧૯ના સંદર્ભો વાત કરી હતી કે - “પોતાને વિષે જે ગુણાનું માન તેનો ત્વાગ કરીને શૂરવીર થઈને ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને વિષે વિશ્વાસ રાખે તો એનો અવિયક ટળી જાય છે અને હંમેશા સત્તસંગમાં મોટપને પામે છે.”
 - ભગવાન અને સંત તે જે જે વચન કહે તેને પરમ સત્ય કરીને માને પણ તે વિષે સંશાય કરે જ નહીં. તે સત્તસંગમાં વધે છે.
 - આ પ્રગટ ભગવાનને જેવા જાહીએ એવા આપણે થઈએ.
 - વચનામૃત ગઢક મદ્ય પ્રકરણનું -૨૮ પ્રમાણે વાત કરી

હતી કે - “જીવને ભગવાનને રાજુ કર્યાનો ઉપાય તો મન-કર્મ વચને ભગવાનના ભક્તની સેવા કરવી એ જ છે.”

- આ પ્રગટ ભગવાન અને આ ભગવાનના ભક્તોનો શ્રોહ ન કરીએ એ જ મોટામાં મોટી સેવા છે.

અંતમાં તેઓએ કહ્યું હતું કે અનંત કોટાનકોટિ બ્રહ્માંડમાં આ પ્રગટ ભગવાનનું કર્યું જ સર્વે થાય છે. આ ભગવાનની મરજુ વગર સુદુર પાંદુર પણ હલવા સમર્થ નથી. આપણાને આ સર્વોપરિ પ્રગટ ભગવાન મળ્યા છે. તેમના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રહે એવો આ ભગવાન આપણા માટે દાખડો કરે છે. માટે આ સંતોની દિવ્યવાતોમાં વિશ્વાસ રાખીને આપણે આ વાતો પ્રમાણેનું વર્તન કરવા પુરુષપ્રયત્ન કરયો. આ પ્રગટ ભગવાનની શુદ્ધ ઉપાસના રાખી તેમની આજા પ્રમાણે ચાલવાનો આગ્રહ રાખવો. આમ વાત કરી તેમની દિવ્યવાતીને વિરામ આપતાં સૌને જયશ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ કર્યા હતા.

તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ને શનિવારના રોજ બપોરે ૨:૪૫ થી ૪:૧૫ સુધી વડોદરા નિવાસી શ્રી પ્રવિણભાઈ ચંદુભાઈ રાહવાચે શ્રીનિર્જુળાનંદ કાવ્ય અંતર્ગત “કલ્યાણ નિર્ણય” પદ્ય ગ્રંથનું સોરઠા, દોહા, ચોપાઈ આદિક વિવિધ છંદોમાં સ્વરબદ્ધ મધુર સ્વરે ગાન કરીને તેમની શૂરવીર ભાષા શૈલિમાં સુદૃઢ નિરૂપણ કર્યું હતું. તેઓએ નીચે પ્રમાણોના મુદ્દાઓની રજૂઆત કરીને શ્રોતાજ્ઞનોને સભાન કરતાં કહ્યું હતુંકે -

- જીવના લેવલ પ્રમાણે તેનું જે કંઈક સારું થાય છે તેને કલ્યાણ થયું કહેવાય.

- “જેને ફરી ન પડે ફરવું રે, તેને આંત્યતિક ત્રૈય કરવું રે। તેણ વિના તો કલ્યાણ કાચું રે, પામી પડવું પડે છે પાછું રે॥” (૨૪)

અર્થાત્ કે જે એક વાર મળે પછી કચારેય ન ટણે એવું જે ઉત્તમ સુખ તે જ આંત્યતિક કલ્યાણ છે.

- આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન વગર જીવનું આંત્યતિક કલ્યાણ તો ન જ થાય.

- “દદ્ધા દેહ દેવળમાં દેવ પદ્ધરાવવા” આ સિદ્ધાંત મુજબ આ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિને પોતાની અંદર પદ્ધરાવો. પોતે હાલતું ચાલતું મંદિર જ છે.

- વચનામૃત ગઢક મદ્ય પ્રકરણના -૮ ના સંદર્ભો વાત કરતાં કહ્યું હતુંકે -જ્ઞાનયજ્ઞ વિના કલ્યાણ ન થાય.

- જ્ઞાને કરીને ઈન્જ્ઞિયોને આ પ્રગટ ભગવાનના સ્વરૂપમાં જોડવાથી જ્ઞાનયજ્ઞ થાય છે.

- જેને પોતાના સ્વરૂપમાં ભગવાનનું સ્વરૂપ દેખાય તેને જ

પ્રત્યક્ષ મૂર્તિમાં દ્રદ નિર્ધા જોઈએ તો સર્વ કામ સરે.

જ્ઞાનયજ્ઞ કહેવામાં આવે છે.

-વાંચન (શ્રવણ), મનન, નિર્દિષ્ટ્વાસ કરીને જેમ છે તેમ આપણને મળેલ અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનના સ્વરૂપનો સાક્ષાત્કાર કરવા પુરુષપ્રયત્ન કરવો.

- આત્મંતિક કલ્યાણ કર્યારે થાય ? એનો ઉપાય બતાવતા કહ્યું હતું કે-

“મળે પ્રગટ પ્રભુ પ્રમાણ રે, કાં તો તેના મળેલે કલ્યાણ રે

તેહ વિના તો કોઈ ઉપાયે રે, આત્મંતિક કલ્યાણ ન થાય રે ॥” (૨-૧૮)

-અર્થાત् કે પ્રગટ ભગવાન મળે કાં તો અમેને મળેલા સંત મળે તો જ જીવનું આત્મંતિક કલ્યાણ થાય છે.

-આપણને તો પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન પ્રત્યક્ષ મળ્યા છે પરંતુ એ મળ્યા એમ કર્યારે કહી શકાય ? તો કે જેવા મળ્યા છે એવા જ અનુભવાય. શાસ્ત્રમાં કહ્યા પ્રમાણે અનુભવ કરીએ તો જ મળ્યા કહેવાય.

- અગતરાઈના પર્વતભાઈ અખંડ ભગવાનની મૂર્તિમાં જ રહેતા હતા એટલે વ્યવહારમાં થતી અમુક પ્રવૃત્તિઓ અને વિષયોને વિષે જાણતા જ ન હતા.

-ભડલીના ભાણભાયરથી કોઈ વાર કૃદિષ્ટિ કોઈક સ્ત્રીનું રૂપ જોવાઈ ગયું હતું, તો ઘરે જઈ પોતાની આંખમાં મરચું નાખીને આંખને દંડ આપ્યો હતો. આવી રીતે નિષ્કામી વર્તમાન પાળતા હતા. આપણે પણ નિષ્કામી વર્તમાનમાં પોલ રાખીશું તો તે આ ભગવાન કર્યારે પણ નહીં ચલાવે માટે સાવધાની રાખવી.

- અંતમાં તેઓએ વાત કરતાં કહ્યું હતું કે - આપણને જે અક્ષરાધિપતિ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનું પ્રગટ સ્વરૂપ પ્રત્યક્ષ મળ્યું છે. આ પ્રગટ સ્વરૂપને આપણે દિનદ્રિયો, અંતઃકરણ અને અનુભવે કરીને જેમ છે તેમ ઓળખી લેવા અથાગ પુરુષપ્રયત્ન કરીને આ દેહે જ આત્મંતિક કલ્યાણ કરી લેવાનું જ અનુસંધાન રાખવું. આમ વાત કરીને દરેક શ્રોતાઓને આ મનુષ્ય દેહ વડે આ પ્રગટ ભગવાનની ઉપાસના કરીને જે કર્તવ્ય કરવાનું છે તે માટે સભાન કર્યા હતા.

(૪) બાકરોલ નિવાસી શ્રી નવિનભાઈ કનુભાઈ રાહવાએ તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ને શનિવારના રોજ બપોરે ૪:૧૫ થી ૫:૧૫ સુધી વિવિધ વચનમાઝુતોના સંદર્ભે “પ્રગટ ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિ રાખવા વિશે” વિસ્તૃત

નિરૂપણો કર્યું હતું. વિશેખમાં તેઓ પ્રગટ ભગવાન કોને કહેવાય ? વૃત્તિ શબ્દની સમજૂતી તથા વૃત્તિના પ્રકારો, પ્રગટ ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ જોડવાની આવશ્યકતા, ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ સ્થિર રાહવાના ચાર ઉપાયો, અખંડ વૃત્તિ કોની રહે ? તેના લક્ષણો, વૃત્તિ રહે તેનું ફળ, અંતકાળે ભગવાનની મૂર્તિની સ્મૃતિ થવાનો ઉપાય આદિક વિવિધ મુદ્દાઓની વિસ્તૃત છણાવટ કરીને તેમની રહસ્યાત્મક અને ગંભીર ભાષાશૈલિમાં નીરૂપણ કર્યું હતું. તેઓએ મુક્તની શિક્ષાપત્રી, શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત તથા સ્વામીની વાતો જેવા શાસ્ત્રમાંથી કેટલાક રહસ્યાત્મક સિદ્ધાંતોનું પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનના ખરેખરા આભ્રિતોને નિરંતર અનુસંધાન રહે એમ ગંભીર સ્વરોમાં વાત કરતાં કહ્યું હતું કે-

- આપણો આ સંપ્રદાય મૂળ ગુણાતીત પરંપરા છે.

- આ મૂળ ગુણાતીત પરંપરામાં વડવાનળ અક્ષરમુક્ત ભગવાનના સ્વરૂપને સાધીને ચંચ વર્તમાન (નિષ્કામ, નિર્લોભ, નિર્સ્નહ, નિર્સ્વાદ અને નિર્માન) પૂર્ણ કરે એને અક્ષરરૂપ થઈ શ્રી પુરુષોત્તમને અખંડ દેખે, અંતે પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાનમાં લીન થાય. ને પછી એ ભગવાન જેને વળગે તે જ ભગવાન થાય.

- પ્ર. પ્રગટ ભગવાન કોને કહેવાય ?

- જ. અખંડ નિર્બિકલ્પ સમાધિવાળા હોય, જે સ્વરૂપના પ્રસંગથી કે સભામાં બેસયે કરીને દ્યાન, દ્યારણા અને સમાધિ સ્થેજે સ્થેજે પ્રવર્તતી હોય તે જ પ્રગટ ભગવાન કહેવાય. વર્તમાનકાળે પ્રગટ શ્રી ડાયાભાઈ મહારાજ (બાકરોલ વાળા) મૂર્તિદ્રારે, પ્રતિમા દ્રારે, શાસ્ત્ર દ્રારે અને સંત દ્રારે પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ પ્રગટ વિચારી રહ્યા છે. તથા દ્યાન, દ્યારણા ને સમાધિ પણ કરાવી રહ્યા છે, અને આપણા સર્વેના મનોરથો પણ પૂર્ણ કરી રહ્યા છે માટે પ્રગટ ભગવાન કહેવાય છે.

“વૃત્તિ” એટલે જે તે સ્વરૂપના નામનું જ્ઞાન થતાં અંતઃકરણમાં એ સ્વરૂપનો આકાર બંધાય છે. દા.ત. ઘડાનું જ્ઞાન થતાં અંતઃકરણમાં ઘડાનો આકાર બંધાય જાય છે. અંતઃકરણમાં ઉદ્ભવતા આવા આકારને જ “વૃત્તિ” કહેવાય છે.

- અંતઃકરણની વૃત્તિના બે પ્રકાર છે.

(૧) સંશચાલિક અંતઃકરણની વૃત્તિ એ મન છે.

(૨) નિશ્ચચાલિક અંતઃકરણની વૃત્તિ એ બુદ્ધિ છે.

- ભગવાનના ભક્તે ખાતાં, પીતાં, જીવાતાં, ધોતાં, હાલતાં ચાલતાં બધીજ કીયામાં આ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિનું જ

વાંગ્યાને છોકરા જેવા મારે ભક્ત છે.

ચિંતવન કરવું.

-નિત્ય પ્રત્યે ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રાજવાનો અભ્યાસ રાખવો.

-શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત સૂવર્ણસૂત્ર-૩૮ના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે-આ લોકમાં રેટલા મળે ને જન્મારો પૂરો કરવો એટલો જ સ્વાર્થ છે માટે બને તેટલી પ્રભુમાં વૃત્તિ રાજવાનો જ અભ્યાસ કરવો.

-પ્રાગઞ્જુ મહારાજના પ્રસંગની વાત કરી હતી કે- કડાચામાં ચોટેલ કંસાર ઉખાડતા પ્રાગઞ્જુ મહારાજની વૃત્તિ સ્વામીની મૂર્તિમાંથી તૂટી ગઈ, તો સ્વામી સભામાંથી ઉભા થઈ ત્યાં આવ્યા અને કહ્યું કે - “ અભ્યાસ ! ભગવાન ભૂલીને વાસણ શું ઉઠકે છે ? ” આ સાંભળી તરત જ પ્રાગઞ્જુ મહારાજે વૃત્તિ ભગવાનની મૂર્તિમાં જોડી દીધી હતી. આપણે પણ સેવા કરતા હોઈએ તો ભગવાનની મૂર્તિનું અનુસંધાન રાખવું.

-વચનામૃત ગઢકા ૨૮ના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે- જ્યારે એક માત્ર આ પ્રગટ ભગવાનના સ્વરૂપની જ વાસણ થશે ત્યારે જ આ મૂર્તિને વિષે વૃત્તિ જોડાય છે.

-મુક્તાની શિક્ષાપત્રી કલમ-૫ ના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે - “ સદ્ગુરીચાર કહેતાં દેહ આત્મા જુદો છે, મોહે તથા મળે ભજન કરવું, બહાર તથા આત્મામાં દ્યાન કરવું. પણ આ ચાર વગર પળ પડવા દેવી નહિ. ચારમાંથી એક અખંડ રાખવું.”

-ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિ રહે તેના ચાર પ્રકારના ઉપાયો વચનામૃત ગઢકા મધ્ય પ્રકરણના - ૩૬ પ્રમાણે વાત કરી હતી.

(૧) ચિંતાનો ચોંટવાનો સ્વભાવ છે. તે જ્યાં ચોટાડે ત્યાં ચોટી જાય, તે ચિંતાને ભગવાનની મૂર્તિમાં જ ચોંટાડવું, જ્યાં ત્યાં ચોંટાવા દેવું નહિ.

(૨) હૃદયમાં શૂરવીરપણાનું બળ રાખવું, તે વિચારે કરીને ભગવાનની મૂર્તિ વિના બીજા જે ઘાટ સંકલ્પ તેને થવા જ ન દેવા. અખંડ ભગવાન સંબંધી વિચાર રાખવો.

(૩) જેના હૃદયને વિષે જગ્નમ-મૃત્યુની બીક અતીશે રહેતી હોય તે બીક કરીને પણ ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિ રાખે છે.

(૪) જે ભક્ત જ્ઞાને કરીને દેહ થકી પોતાના આત્માને જુદો અમજૂને આત્મા વિના બીજા સર્વ માધ્યિક પદાર્થને અસત્ય જાણીને પછી તે આત્માને વિષે પરમાત્માને ધારીને તેનું અખંડ ચિંતવન કરે છે.

- આ ચાર ઉપાય વિના તો જેના ઉપર ભગવાન કૃપા કરે તેની વૃત્તિ રહે, બીજા અનંત ઉપાય કરે તો પણ ભગવાનને

વિષે અખંડ વૃત્તિ રહે નહિ.

- જે ભક્તનું દેહને દેહના સગા-સંબંધિઓમાંથી હેત તૂટે ને ભગવાનને વિષે હેત થાય તેની વૃત્તિ ભગવાનમાં રહે.

- સદ્ગુરુ શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતોના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે આપણે ચાર પ્રકારે સમજુને હેત કરવું (૧) આ દેહમાંથી હેત તોડીને જુદુપમાં હેત કરવું. (૨) આ દેહના સગાં-સંબંધિઓમાંથી હેત તોડી ભગવાનના જે એકાંતિક ભક્ત તેમાં હેત કરવું (૩) આ લોકમાંથી હેત તોડીને ભગવાનના અક્ષરધારને વિષે હેત કરવું (૪) પ્રકૃતિમાંથી થયું જે ચાલ્કિચિંત જે માધ્યિક પદાર્થ તેમાંથી હેત તોડીને આ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિને વિષે હેત કરવું. આ ચાર વાતને વિચારીને નિત્ય પ્રત્યે કરે તો તો તૈલકાળ પંચ વિષય થકી પણ મુક્ત થાયને આ વાત તો ભગવાનના ભક્તો નિત્ય પ્રત્યે વાત કરવાની છે.

- વચનામૃત ગઢકા મધ્ય પ્રકરણના ૪૮ના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે - જે ભક્તની ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિ રહેતી હોય તેના શાં લક્ષણો છે ? તો કે - તે ભક્તના શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસને ગંધ આ પાંચેય વિષય ભગવાન સંબંધી જ હોય પણ માધ્યિક ન હોય.

- શ્રીવાણ તે અખંડ ભગવાનની કથા-વાર્તા સાંભળવાને દીર્ઘે છે.

- ત્વચા તે ભગવાનની મૂર્તિનો જ સ્પર્શ કરવાને દીર્ઘે છે.

- નેત્ર ભગવાન અને ભગવાનના એકાંતિક ભક્તના દર્શનને જ દીર્ઘે છે.

- રસના તે ભગવાનના મહાપ્રસાદને જ દીર્ઘે છે.

- નાસિકા તે ભગવાનને ચઢ્યા એવા પુષ્પ, ચંદન આદિકની સુગંધને જ દીર્ઘે છે.

- જે આ ભગવાનના સ્વરૂપનો મહિમા જાણો છે તેને જ ભગવાનનું અખંડ ચિંતવન થાય છે.

- અંતકાળે ભગવાનની મૂર્તિની સ્મૃતિ થવાનો ઉપાય તો એ જ છે કે જે ભગવાનના દેરેક લીલાચરિત્રો સંભારી રાજવા. જે તે સ્થાનકોની લીલાઓ સંભારી રાજવી, એકાંતિક સંતો સાથે હેત રાખવું અંતકાળે જો તે લીલા સાંભરી આવે તો તેને યોગે કરીને જ ભગવાનની મૂર્તિ પણ સાંભરે. જેમ શ્રીજી મહારાજે વાત કરતા કે - “ દાદાભાચરણા નળિયા સંભારવા ” તેમ.

અંતમાં વાત કરતાં કહ્યું કે - પ્રગટ ભગવાનના ખેઠેખરા ભક્તને તો જગતનું પદાર્થ કાંટાની માફક ખૂચે છે. માટે પુરુષપ્રયત્ને કરીને વૃત્તિઓ ટૂંકી રાજવાનો આદર રાજવો. જેટલા મુદ્દાઓ સાંભળ્યા છે તે પ્રમાણે વર્તશોને

જેટલું વિષયનું શુખ મુક્તયું તેટલો મુક્તા.

હૈયામાં મન રાખશો. તેને તો મંડી પડવાથી વહેલું ફળ થવાનું.

- જેણી ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રહેતી નથી. તે તો ભગવાનનો ભક્ત જ નથી. પરતું તે આ સત્તસંગમાં આવશે અને દીર્ઘદીર્ઘ સંત-સમાગમ કરશે ને કથા-વાર્તા સાંભળતાં સાબળતાં ભક્ત થશે. જેણી જેટલી વૃત્તિ રહી તેટલો જ તે ભક્ત કહેવાય.

. આ પ્રગટ ભગવાનનો ખરેખરો ભક્ત તેને જ કહેવાય કે જેને વ્યાવહારાદિકમાં વૃત્તિ રાખવી કઠણ પડે ને ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રાખવી સહેલી પડે. અને જે ભક્તના મનને વિષે એમ વૃત્તિ રહે છે કે જાણો કથારે ભગત થઈ જાઉ ત્યારે આ ભગવાનને પણ ભગત કરવાની એટલી જ તાન રહે છે માટે આપણે આ પ્રગટ ભગવાનની મૂર્તિના સ્વરૂપમાં અખંડ વૃત્તિ રહે એવા જ પુરુષપ્રયત્ન કરવા. આ મૂર્તિના સુખે જ સુખી રહેવાનો અભ્યાસ કરવો.

(૫) ચચેર નિવાસી શ્રી મોહનભાઈ હીંડાભાઈ શાહવાએ તાઃ ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને શનિવારના રોજ સાંજે ૫:૩૦ થી ૭:૧૦ સુધી વચનામૃતના આધારે ભગવાનમાં વૃત્તિ રાખવા વિશેના કેટલાક વચનામૃતોનું વાંચન અને નિરૂપણ કરતાં કહ્યું હતું કે -

- જે ભક્તની મનની વૃત્તિ ભગવાનના સ્વરૂપમાં અખંડ રહેતી હોય તેને તેથી બીજુ અધિક પ્રાપ્તિ શાસ્ત્રોમાં કહી નથી.

- આ ભગવાનના સ્વરૂપને વિષે માચિકભાવ પરઠવો નહિ, હંમેશા દિવ્યભાવ રાખવો.

- આપણી આ ભાદરણા, બાકરોલ સંસ્થા એ કારણ શરીર ટાળવાનું રથાન છે.

- બાકરોલ ધામ એ અક્ષરદ્યામનું મદ્ય છે. નૈમિષારણ્ય ક્ષેત્ર છે.

- દરેક કિંયા કરતાં કરતાં ભગવાનની મૂર્તિનું સ્મરણા રાખીને નામ સ્મરણારૂપી ભક્તિનો વધારો કરવો.

- અખંડ પુરુષોત્તમ, પુરુષોત્તમ, પુરુષોત્તમ એમ કર્યા કરવું આપણા સર્વે મનોરથો પૂર્ણ થશે.

- ભગવાનમાં અખંડ વૃત્તિ રાખવાના ચાર પ્રકાર છે ચિત્રે કરીને, શૂર્વીરપણું રાખીને, ભય(બીક) રાખીને અને વૈરાગ્ય કરીને.

અંતમાં તેઓશ્રીએ કહ્યું હતું કે - આપણાને સર્વોપરિ, સર્વાવતારિ પ્રગટ ભગવાન મળ્યા છે માટે આ પ્રગટ મૂર્તિને ધારીને અખંડ પુરુષોત્તમ પુરુષોત્તમ, પુરુષોત્તમ, પુરુષોત્તમ..... કર્યા કરવું ને

ભગવાનની નામ સ્મરણારૂપી ભક્તિ કરીને ભગવાનનો અનન્ય રાજુપો મેળવવો.

(૬) અમદાવાદ નિવાસી શ્રી રમેશભાઈ શંકરભાઈ પેટેલ તાઃ ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને શનિવારના રોજ સાંજે ૫:૧૦ થી ૭:૦૦ કલાક સુધી “ શ્રી પુરુષોત્તમ લીલા સાગર - તરંગ - ઉપરું ” વૈતાત્ય અને દોઢા છંદમાં ગાન કરીને, તેમાં આવતા દરેક શબ્દોનું વિસ્તૃત સ્વરૂપ સમજાવીને. વિવિધ પ્રસંગો તથા વચનામૃતના વિવિધ સંદર્ભો આપીને તેમની ભાવાત્મક ભાષા શૈલિમાં નીરૂપણ કરતાં તેઓશ્રીએ કહ્યું હતું કે -

- શ્રી પુરુષોત્તમ નામનો અખંડ જાપ જપવાથી દુઃખો દૂર થશે.

- ભગવાનનો સાક્ષાત્કાર કરવા માટે પુરુષપ્રયત્ન તો કરવો પડે.

- શ્રી પુરુષોત્તમ મહારાજ વખતે ભાદરણા ૧૦૮ બ્રહ્મણી મૂર્તિઓ (સમૈયામાં હરિલકોની સંખ્યા) હતી.

- ભગવાનના સ્વરૂપને હૃદયમાં ઉતારવાથી આનંદ વર્તે છે.

- “ ગુરુ ત્રણ પ્રકારના, સદ્ગુરુ ને ગુરુસાર, અસદ્ગુરુ શ્રીજાકહ્લા, કરો લક્ષણ ગુણ વિચાર.”

અર્થાત ગુરુ, સદ્ગુરુ અને અસદ્ગુરુ આ ત્રણ પ્રકારના ગુરુના લક્ષણોથી તે ઓળખાય.

- ગુ = અંધકાર અને ઝ = પ્રકાશ એટલે અજ્ઞાનરૂપી અંધારુ હટાવીને જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશ પાથરી જીવનનો ખરો મર્મ સમજાવે તે ગુરુ.

- ગુરુને સેવવાથી જ્ઞાન મળે અને આ લોકમાં સુખી કરે.

- અસદ્ગુરુના સંગથી તો દુઃખ જ મળે અંતે જીવ લખચોરાશીમાં જાય.

- સદ્ગુરુ મળે, વડવાનન મળે તો જ જીવનું આત્મંતિક કલ્યાણ થાય.

- આપણાને આ પ્રગટ શ્રી ડાખ્યાભાઈ ભગવાન મળ્યા એ જ સદ્ગુરુ કહેવાય. આમની ઉપાસના અને આશરો રાખીશુ તથા શિક્ષાપત્રીના નિયમો પ્રમાણે ચાલીશું તો જ આપણું આત્મંતિક કલ્યાણ થશે.

- વચનામૃત પંચાળાના- ઝ નો સંદર્ભ આપીને સમજાવ્યું હતું કે - ભગવાન આપણા માટે જ નર-નાટક ધર્યું છે. અનંત જીવોના કલ્યાણ કરવા માટે પોતાની સામર્થી છુપાવીને આપણા જેવું જ મનુષ્યરૂપ ધરીને વત્થાયે.

- આપણો માર્ગ પ્રવૃત્તિવાળો (ગૃહસ્થ) માર્ગ છે પરતું આપણો કામ નિરૂપિતનું કરવાનું છે.

- ચોવીસ કલાકમાં જો આપણું મન તપે નહિ તો ભગવાન આપણાને તેમના ધામમાં પહોંચાડી દે છે.

૧૦ તમે બધા પુરુષ કહેવાઓ ને હું પુરુષોત્તમ. અનાદિ નામ એક પુરુષોત્તમ છે.

- મદ્યમ ભક્તની ચાર દિવસે વૃત્તિ ભગવાનમાં વળે છે.
- ચાર પ્રકારના આનંદની વાત કરતા કષ્યુ હતું કે - જ્યારે ધન્યદ્રિયો અંતઃકરણની વૃત્તિઓ ચોવિસ કલાકમાં થોડી વાર જુવની સન્મુજ રહે તો તેને “થોડો આનંદ” આવે.
- ચોવિસ કલાક વૃત્તિ રહેતો “અતિ આનંદ” ઉપાએ.
- અંતરના ઘાટ શરી જાય, આત્માનું સુખ અનુભવાય તેને “અતિ ઘણો આનંદ” થાય.
- જ્યારે ભગવાનની કૃપા થાય ને ભગવાનની મૂર્તિ મળે તો “અતિશે આનંદ” પ્રગટે છે. પછી તેનું આખા બ્રહ્માંડમાં ચલણ ચાલે.
- પ્રગટના મુક્તો ચાર પ્રકારના વડવાનળ જેવા, વિજળી જેવા, મશાલ જેવા, દિવા જેવા.

અંતમાં તેઓએ કષ્યુ કે આપણાને જે પ્રગટ ભગવાનનું સ્વરૂપ મધ્ય છે તે (પ્રગટ શ્રી ડાદ્યાભાઈ ભગવાન) આપણાને ઉત્તમ નિર્વિકલ્પ નિશ્ચય છઠો પૂર્ણ કરાવા સમર્થ છે. માટે આપણે આ પ્રગટ સંતોના ભીડામાં રહી નિરંતર સત્તસંગ-સમાગમ કરીને કથા-કીર્તન-દ્યાન-ભજન કરીને પ્રગટ ભગવાનને રાજુ કરી લેવા પુરુષપ્રયત્ન કરવો. ને અંડ જાણપણાં પૂર્ણ દરવાજે રહેયું.

(૭) બાકોલ નિવાસી શ્રી મહેન્દ્રભાઈંવી. પેટેલે તાઃ ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને શનિવારની રાત્રે ૯:૦૦ થી ૧૦:૦૦ કલાક સુધી “ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના અસાધારણ લક્ષણોનું નિરૂપણ કર્યું હતું. પ્રારંભ કરતાં વાત કરી હતી કે - પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમનારાયણ છ હેતુ પ્રસ્થાપિત કરવાના હેતુ સાથે આ ભરતભંડને વિષે આ પૃથ્વીલોકમાં આપણા જેવો જ મનુષ્ય દેહ ધારણ કર્યો હતો.” આ છ હેતુઓનું વિસ્તૃત નિરૂપણ કરીને દરેક શિબિરાથીનિ મૂળ રહસ્યમય જ્ઞાનની સમજજા દઢ કરાવી હતી.

શ્રી ધનશ્યામ લીલામૃતસાગર, સદગુરુ શ્રી ગોપાળાંદ સ્વામીની વાતો વગેરે ગ્રંથોમાં “ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના ૧૩(તેર) અસાધારણ લક્ષણોનું વર્ણન કરવામાં આવેલું છે. આ તેર લક્ષણોને ક્રમશ: જુદા જુદા દિવ્ય પ્રસંગોની રજૂઆત કરી હતી. દરેક શ્રોતાઓએ સરળતાથી સમજજવા પ્રયત્ન કર્યો હતો. વિશેષત: શ્રોતાજ્ઞોમાં શાંતચિંતા, દ્યાનકેન્દ્રિત કરી જેમ છે તેમ શ્રવણ કરી લેવાની તત્ત્વરતા જોવા મળી હતી.”

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના ૧૩(તેર)
અસાધારણ લક્ષણો :-

(૧) પૂર્વેથયા જે સર્વે અવતાર તેમને પોતાના સ્વરૂપને વિષે દેખાડે.

- શ્રીજી મહારાજે કારિયાએલીમાં કારતક સુદ-પૂર્ણિમાના દિવસે ચોવિસ અવતારો પોતાનામાંથી પ્રગટ કરીને ફરી પોતાના સ્વરૂપમાં લીન થતા બતાવ્યા હતા. ગઢામાં એભલખાચરને શિવના સ્વરૂપો સચ્ચિદાનંદ સ્વામીમાં લીન કરી બતાવ્યા હતા.

(૨) વૈકુંઠાદિક ધામને વિષે રહી જે દિવ્ય મૂર્તિઓ ને તે મૂર્તિઓમાં રહ્યા જે દિવ્ય ઐશ્વર્ય તે સર્વ પોતાની મૂર્તિને વિષે બહુ મનુષ્યને દેખાડે. આ લક્ષણ બ્રહ્માંદ સ્વામી એ મહારાજને પારખવા માટે ચાર સંકલ્પો કરેલા તે ઉદાહરણ સાથે બતાવ્યા તથા સર્વે અવતારોનાં ઐશ્વર્યો પોતાને વિષે બ્રહ્માંદ સ્વામીને સમાધિમાં બતાવ્યા. તેની વિસ્તૃત ચર્ચા કરી હતી.

(૩) જેવા તેવા જીવ હોય તેને પણ સમાધિએ કરીને પોતાની મૂર્તિને વિષે યિતાનો નિરોધ, અષ્ટાંગ યોગ સિદ્ધ કર્યા વિના જ કરાવે.

- બિજલ ભરવાડને તેમની ૬૦ ગાયોમાં ગાય દીઠ એક એક રાધાકૃષ્ણાના સ્વરૂપોના દર્શન કરાવ્યા હતા.

- માંડવીમાં ખૈયા ખત્રીને કારખાને અન્ય એક ખત્રી ને ચમત્કાર દેખાડ્યો. તેની ચર્ચા કરી હતી.

(૪) બીજા અવતાર ધરીને જેવું જીવનું કલ્યાણ કર્યું તથા યિતાનો નિરોધ કર્યો, તેવું સાભર્ય તો પોતાના ભક્ત દ્વારા જણાવે. શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને પોતાના ભક્તો શેખજી, મુળજી બ્રહ્મચારી વગેરે દ્વારા દાઢીમાં, માળામાં, રૂમાલમાં, છડીમાં ઐશ્વર્ય મૂકી અનેકને સમાધી કરાવતા.

(૫) અપાર તેજોમય અનું જે અક્ષરધામ તેના મદ્યને વિષે રહ્યું જે દિવ્યસિંહાસન તેની ઉપર સદા બિરાજમાનને ચારે કોરે અનંતકોટિ મુક્ત મંદળની સુભાસે વીટાણા એવા જે દિવ્યમૂર્તિ પોતે તેનું દર્શન જેવા તેવા જીવને સહેજે કરાવે.

(૬) પૂર્વેશાસ્ત્રને વિષે કષ્યુ જે ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ તથા યોગ, સાંખ્ય ને વેદાંતાદિક શાસ્ત્રના મત, તેમના સ્વરૂપનું પ્રતિપાદન જ્યારે પોતે કરે તથા તેમના પ્રતિપાદનના શાસ્ત્ર ર્યારે પૂર્વેના શાસ્ત્ર થકી તેમાં બહુ ચમત્કાર આવે ને સહેજે સર્વના સમજજવામાં આવે ને તે વાર્તા શાસ્ત્રમાં જેની બુદ્ધિ પૂર્ગતી હોય તેને ચથાર્થી જાણ્યામાં આવે.

(૭) પોતાને દર્શનમાત્રે કરીને જ અનેક જીવના મનની વૃત્તિયું સહેજે પોતાની મૂર્તિમાં તણાય જાય તે ઉપર રાધાભાઈ, ડાદ્યાભાઈ સુધારણી માતા, ભવાનીશંકર બ્રહ્માણ ઇંદ્રિયાદિક સંતોની વાતો કરી.

(૮) જે કોઈક જીવ પોતાનો આશ્વયમાત્ર કર્યો હોય તેણે

બીજી કશામાં રાખવી નહીં એ શિદ્ધાંત વાર્તા છે.

કરીને પણ તેનું મોદું કલ્યાણ થાય ને તે જીવને અંતકાળ થાય ત્યારે પોતે પોતાના પાર્શ્વ સહિત રથ-વિમાન લઈને તેડવા આવે.

દા.ત. એક વાર જુનાગઢમાં શ્રીજી મહારાજની હાથી ઉપર સવારી કાઢી હતી. ત્યાં એક ગરીબ છોકરો આ ભગવાન જ છે એવો ભાવ કરી કાકડી ખવડાવવાનો સંકલ્પ કર્યો. ભગવાન તરત છોકરાજોડે કાકડી માગીને ખાદી. અંતકાળે આ છોકરાને શ્રીજી મહારાજે કાકડી લઈને ધામમાં લઈજવા માટે આવ્યા હતા.

તે ઉપર નારીપુરના તીતાભગત, ધાણાલા ગામની મૂળી ડોશી, ગાધડકાના ગોવિંદભાઈજેવા હરિભક્તોના જીવનની વાત સંભારી આપી.

(૬) પોતાની આજાએ કરીને અનેક સ્વી-પુરુષ તે પોત પોતાના ધર્મને માર્ગ ચાલે તથા જ્ઞાન, વૈરાગ્યને ભક્તિને માર્ગ ચાલે તેવી રીતનો પોતાના વચનમાં પ્રતાપ હોય.

(૭) પોતાના સબંધને પાખ્ય જે વસ્ત્ર-પુષ્પાદિક વસ્તુ હોય તેના દર્શનમાટે કરીને તથા તેના સ્પર્શમાટે કરીને તત્કાળ જીવને અંતરદિષ્ટ થઈ જાય. ને તે પછી બ્રહ્મપુર આદિક ધામ તથા તે ધામના દિવ્ય ઐશ્વર્ય તે દેખાઈ આવે.

(૮) જેના સ્વરૂપ સબંધી વાતને કોઈક પરદેશમાં જઈને કરે તે સાંભળીને મનુષ્યને અલોકિકપણું જણાઈ આવે. તે ઉપર સંગૃહુશ્રી સ્વયંપ્રકાશાનંદ સ્વયામીની વાત કહી.

(૯) જીવાત્મા, વિરાટપુરુષ, ઈશ્વર, પ્રધાનપુરુષ, મૂળ પ્રકૃતિપુરુષ ને અક્ષરધામના મુક્ત તથા તે અક્ષરધામના નિપાસી જે પોતે પુરુષોત્તમ એ સર્વેનું નિરૂપણ બેદે સહિત ને ઐશ્વર્ય સહિત નોંધું નોંધું સ્પર્ષપણે પોતે કરી દેખાડે તથા ઐશ્વર્ય સહિત તેમના સ્વરૂપ બીજાને દેખાડે તથા આવી રીતના જ્ઞાનને પોતા થકી પામીને પોતાના ભક્ત પણ કરી દેખાડે એવી રીતની પ્રવૃત્તિ હોય.

(૧૦) પોતાના અવતાર તે પોતાની મૂર્તિને વિષે લીન થાય પણ પોતાની મૂર્તિ કોઈક અવતારને વિષે લીન ન થાય. એવી કિયા સમાધિને વિષે કોઈક કોઈક ને દેખાય.

આ રીતે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના તેર અસાધારણ લક્ષણોનું જુદાજુદા ઐશ્વર્ય સબંધિ પ્રસંગોની રજુઆત કરીને આ અગાધ સિદ્ધાંતોનું વિસ્તૃત નિરૂપણ કર્યું હતું. દરેક શ્રોતાજીનો એ પોતાનું મહાત્મ્ય તથા પોતાને મળેલ આ પ્રગટ ભગવાનનું મહાત્મ્ય સમજવાથી ખૂબ જ મનોબળ મજ્યાનો અહેસાસ વ્યક્ત કર્યો હતો.

(૮) તા.: ૨૮-૧૦-૨૦૧૩ ને શનિવારે રાત્રે ૧૦:૦૦ થી ૧૦:૩૦ સુધી “ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ સત્સંગ મંડળ

વડોદરા” ના બાલ-બાલિકાઓ જે શ્રી હૃણાલ, શ્રી નિરુંજ, શ્રી ફાલ્ગુની, શ્રી કીના અને શ્રી નેહલ આ પાંચ તેમના પૂર્વના સંસ્કાર, તેમનો પોતાનો તથા તેમના ભાતા-પિતાનો પુરુષપ્રયત્ન અને નિરંતર સંત-સમાગમના જીવંત સ્વરૂપનું સાક્ષાત દર્શન કરાવતાં સદગુશ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની એક સરસ વાતનો પ્રત્યક્ષ સાક્ષાત્કાર કરાવ્યો હતો. સ્વામીની વાતમાં છે કે - “ ખાતર, જેડ ને પાણી બરોબર હોય તો મોલ (પાક) વૃદ્ધિ પામે. તેમ ખાતરને ઠેકાણે સંસ્કાર, જેડને ઠેકાણે પુરુષપ્રયત્ન અને પાણીને ઠેકાણે સંત-સમાગમ જો હોય તો જીવ વૃદ્ધિ પામે.” તેઓના મુખકમળમાંથી નીકળેલ દિવ્યવાણી શ્રોતાઓના અંત:કરણ લેદી સાંસરણી હૃદયમાં ઉત્તરી સૌની અશ્વધારાઓ બહાર કાઢી હતી. દરેક શિબિરાથીઓને પ્રેરણા મળી હતી કે - હવેથી આપણે પણ પૂર્વના સંસ્કારને જાગૃત કરીએ, પુરુષપ્રયત્ન કરીએ અને નિરંતર સંત-સમાગમ કરીને આપણા જીવનું કલ્યાણ કરી લેવા આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનનો અનન્ય રાજુપો મેળવી લઈએ.

(૮.૧) શ્રી હૃણાલ શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની સર્વોપરિ ઉપાસના સબંધી નિશ્ચયની બળભરી અને ધારદાર વાતો કરતા કહ્યું હતું કે - આ ભગવાનમાં જ પ્રગટ પણાની ભાવના રાખવી, આ ભગવાન અંતર્યામી છે તે આપણા બધાજ પોલ જુએ છે. આ પ્રગટ ભગવાનને વ્યાલિચારીણી ભક્તિ ગમતી જ નથી. આ ભગવાન વિષે પતિપ્રતાની ટેક રાખવી, આ ભગવાનનો અનન્ય રાજુપો મેળવવા માટે ભક્તોએ મુક્તની શિક્ષાપત્રીમાં બતાવ્યા પ્રમાણે નિયમ પાળવા પડશે. પંચ વિષય ભગવાન સબંધી જ રાખવા, વિશેષમાં પંચ વર્તમાન (નિર્ણાદ, નિષ્કામ, નિલોભ, નિર્ણેહ અને નિર્માન) અધયશ્ય પાળવા જ પડશે. આવા સિદ્ધાંતો પર ગહન વાતોનું નિરૂપણ કરીને દરેક શિબિરાથીઓને આશ્વર્યચક્તિ કરતા અહો ! અહો ! કરાવી દીધા હતા.

(૮.૨.) શ્રી નિરુંજે ભગવાનની આજા પાળવાના વિશે સરળ ભાષામાં વાત કરતાં કહ્યું હતું કે - આજા એટલે ભગવાને આપેલા નિયમો, ભગવાનની આજા પાળીએ તો આ ભગવાન જરૂર આપણી રક્ષા કરે છે, વચનામૃત ગફડા પ્રથમ પ્રકરણાના - ૩૪ માંના સંદર્ભે વાત કરી હતી કે - “ ત્યાગીઓ તથા ગૃહસ્થો શિક્ષાપત્રીમાં બતાવેલ વચનો પ્રમાણે જ ચાલવું, ગૃહસ્થને પણ નિષ્કામી વર્તમાન દઢ કરવા માટે બ્રહ્મચર્ય પ્રત પાળવું કહેતા પરસ્તીનો સંગ ત્યાગવો, પોતાની સ્ત્રીનો પણ પ્રતાદિક દિવસ ત્યાગ

રાખવો. ને અતુલ સમે સ્ત્રીનો સંગ કરવો ” ભગવાનના ભક્તને જેટલું દુઃખ થાય છે તે ભગવાનની આજા લોપવે કરીને થાય છે ને જેટલું સુખ થાય છે તે ભગવાનની આજા પાળવે કરીને સુખ થાય છે.

(૮.૩) શ્રી ફાળ્ગુનીએ પ્રગટ ભગવાનના મહિમા વિશેની વાતો કરતા કદ્યું હતું કે - સર્વે સુખનું મૂળ આ સત્તસંગ જ છે. આપણો જન્મ ને વાત સાધવા સારુ જ થયો છે એક અક્ષરચુપ થાયુને પુરુષોત્તમભાઈ જોડાયું, સંત-સમાગમ વિના અજ્ઞાન જાય જ નહિ, અહીં પ્રગટ ભગવાન છે અહીં રોક્કં ફળ મળશે, આ પ્રગટ ભગવાનના સ્વરૂપ સંબંધિ જ્ઞાનનો અનુભવ કરવા પુરુષ પ્રયત્ન કરવો.

(૮.૪) શ્રી ડિનાએ સત્તસંગના મહિમાની વાતો જુદી જુદી વ્યાખ્યાઓ આપીને સત્તસંગ વિષે વાત કરતા કદ્યું હતું કે - સત્તસંગ એટલે સત્ત્યનો સંગ, સાચા સંતનો સંગ, સત્તરૂપી આત્મા, સત્તરૂપી પરમાત્મા, સત્તરૂપી જે સત્પુરુષ તથા સત્તરૂપી જે સત્તશાસ્ત્ર આ ચારનો નિરંતર સમાગમ એટલે સત્તસંગ. સત્તસંગ વિના મોક્ષનો અંકુર કચ્ચારોથે કુટ્ટો નથી, સત્તસંગ કરવાથી જુવ નિર્ભળ થાય છે. સત્તસંગ એ છે કે જ્યાં મોક્ષ સિવાય બીજુ કોઈ વાતનો પ્રવેશ જ ન હોય, જ્યાં કથા-વાર્તા નિત્ય થત્યાં હોય, જગતના વિષયોને જ્યાં સ્થાન ન હોય. ભગવાનમાં સ્થેજે સ્થેજે અનુરૂપ થાય. ત્યા જ સત્તસંગ છે, ભગવાનમાં મન જોડાવે તે જ સત્તસંગ આ પ્રમાણે સત્તસંગ સંબંધિ વિવિધ વાતો કરીને દરેક શિબિરાથીઓને એક સાચા સત્તસંગિ બનનાની પ્રેરણા આપી હતી.

(૮.૫) શ્રી નેહલે શુદ્ધ એકાંતિક ધર્મ પાળવા વિષે વાત કરતા કદ્યું હતું કે - આ જુવને સંપૂર્ણ ધર્મ આવે ત્યારે કામનું મૂળ જાય છે. સંપૂર્ણ જ્ઞાન આવે ત્યારે માન જાય છે. સંપૂર્ણ વૈરાગ્ય આવે ત્યારે સ્નેહનો ફાસલો કપાચ છે. અને મહિમાએ સહિત એકાંતિક ભક્તિ આવે ત્યારે સ્વાદ અને લોભમાંથી મન ઉખડે છે. માટે કોટી કલ્પે પણ એકાંતિક ધર્મ સિદ્ધ કર્યા વિના દોષ ટળશે નહિ અને સુખ પણ આવશે નહિ અને રક્ષણી રક્ષણીને મરયું પડશે. માટે આવો અવસર ફરી ફરીને નહિ મળો તે ચુકવો નહિ સર્વ મનસુબા મૂકીને બ્રહ્મરૂપ થાયું અને પ્રભુનું સુખ પામવામાં તત્પર થયું. અને અનાં જે જે સાધન કરવાના શાસ્ત્રમાં કહ્યાએ તે કરવા. આમ વાત કરી દરેક શિબિરાથીઓના હૃદય ભીજીવી નાખી જય શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ કર્યા હતા.

(૯) વડોદરા નિવાસી શ્રી પ્રવિષ્ટાબાઈ ચંદુભાઈ રાહવાએ રાત્રે ૧૦:૫૦ થી ૧૨:૧૫ સુધી શ્રીઅક્ષરામૃતમાં અંતર્ગત

”વ્યવહાર અને સત્તસંગ” વિશેનું અનેકાનેક પ્રસંગોની રજુઆત કરીને વ્યવહારિક ભાષામાં નીરૂપણ કર્યું હતું. તેઓએ મુક્તની શિક્ષાપત્રી તથા શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત તથા સ્વામીની વાતો આદિક શાસ્ત્રોના સંદર્ભોનું તેમની ધારાદાર વાણીથી સપ્રસંગ વર્ણિન કર્યું હતું. તેઓએ વ્યવહાર અને સત્તસંગ સંબંધિ વાતો કરતા કદ્યું હતું કે -

- વ્યવહારના માર્ગમાં નથી ચાલવું તો પણ ચલાય છે ને ભગવાનના માર્ગમાં ચાલવું છે તો પણ નથી ચલાયાં.
- મોક્ષ મેળવવા માટે આપણો “ મુક્તની શિક્ષાપત્રી ” પ્રમાણે વર્તવું પડશે.

- સંત-સમાગમ અવશ્ય પણે કરવો, સમાગમ કરવાથી વ્યવહાર પણ સારો જ થાય, અગતરાઈના પર્વતભાઈ, ગોવર્ધનભાઈ, શિવલાલશેઠ આદિક ગૃહસ્થોએ વ્યવહારમાં પણ આગળ પડતા હતા અને નિરંતર સંત-સમાગમ કરતા હતા. ઉચ્ચ પ્રકારની સ્થિતિ દઢ કરેલી હતી. તેમાંથી આપણે પ્રેરણા લેવી.

- વ્યવહારમાંથી પાછુ વળી કથા-વાર્તા કરી લેવી.
- ભગવાનની કથા-વાર્તાના સાંભળવાથી કીડા જેવો જુવ પણ બ્રહ્મરૂપ થયો હતો.
- વ્યવહાર વધારવામાં દુઃખ જ છે.

- ઘડીક ભજન કરવું, કીર્તન ગવરાવવાં, ઘડીક કથા સાંભળવીને ઘડિક ધ્યાન કરવું. પણ ભગવાનની મૂર્તિની વિસ્મૃતિ થવા દેવી જ નહિ.

- ખરેખરા ડાહ્યા હોય ને ખરેખરા ભક્ત હોય તેને વહેવાર ગૌણ કરવો અને ભગવાનને જ મુખ્ય કરવા.

- બાજો લેગો કરીને પ્રભુ ભજવા ને દેછનું આયુષ્ય પુરુ કરવું એટલી જ વાત છે.

- જે સત્તસંગ કરે તેનો વ્યવહાર ભગવાન પોતે ચલાવે છે.

(૧૦) બાકરોલ નિવાસી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પટેલ તા.: ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને રવિવારે વહેલી સવારે ૮:૪૫ થી ૧૦:૩૦ કલાક સુધી વચનામૃત લોચા પ્રકરણાનું -૩ “મહાત્મ્યને જાને સહિત નિશ્ચયવાળાનું” વાંચન અને નીરૂપણ કરીને શિબિરના બીજા દિવસનો શુભારંભ કર્યા હતો. વિશેખમાં તેઓ કહ્યું હતું કે - ભગવાનના વચનમાં સ્થેજ પણ કેર પાડે નહિ અને જેમ કહે એમ જ કરે એવા શ્રીજુ મહારાજના વખતના ૨૨(બાવીસ) સંતોના નામ, તેમનો નિશ્ચય તથા

તેમના જીવનમાં બનેલા પ્રસંગનું આધુનિક ભાષા દ્વારા નિરૂપણ કરતા ખૂબ જ પ્રેરણાદ્યક વાતો કરતા તેઓએ કહ્યું હતું કે -

- આ ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને વિષે જેણે મહાત્મે સહિત નિશ્ચય હોય તેનાથી આ પ્રગટ ભગવાન અને આ પ્રગટ ભક્તોને વિષે શું ન થાય ?

- આ ભગવાન સર્વ અવસ્તારના અવતારો, સર્વ કારણના કારણ, કર્તા-અકર્તા-અન્યથા કર્તા ભગવાન છે. તે આપણને મળ્યા તે જ આ પ્રત્યક્ષ ભગવાન છે કહેતાં કે અક્ષરદામનું મદ્ય સ્થાનક જે બાકરોલ ધામમાં બિરાજુત અક્ષરાતીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન (પ્રગટ શ્રી રાખ્યાભાઈ ભગવાન) છે. આ ભગવાનની મરજુથી જ મારું સર્વસ્વ થઈ રહ્યું છે અને થશે. આવો જ દઢ નિશ્ચય રાખશો.

- જે ભગવાનનો ભક્ત હોય તે ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને અર્થે કુઠુંબનો ત્વાગ કરે, લોકલાજનો ત્વાગ કરે, રાજ્યનો ત્વાગ કરે, સુખનો ત્વાગ કરે, ધનનો ત્વાગ કરે, સ્ત્રીનો ત્વાગ કરે અને સ્ત્રી હોય તે પુરુષનો ત્વાગ કરે. આવા જ શ્રીજી મહારાજના પાકકા નિશ્ચયવાળા બાવીસ સંતોના નામ, ગામ તથા પ્રસંગનું કમશા: નિરૂપણ કર્યું હતું તે જોઈએ.

* ગામ કડુસર વાળા રજ્ઞપુત ગલુજુ :- ભગવાનનો પત્ર આપતાં જ કંઈ પણ સંશચ કર્યા વગર, ભગવાનની આજા અદ્ધર ઝીલીને તમામ ઘર-વખરી લઈને તત્કાળ બીજે ગામ જતા રહ્યા હતા. કારણ કે રાત્રે તેમના ઘરે લૂટારાઓ ઘાડ પાડવાના હતા. તત્કાલ ભગવાનની આજા પાળી તો સર્વે રીતે સારુ થયું. આમ આપણે પણ આજા પાળવામાં તત્પર જ રહેયું.

એક વાર શ્રીજીમહારાજ ગામ કડુસરથી પસાર થઈ રહ્યા હતા આવા સમાચાર જાણી મહારાજને પોતાના ઘરે પદ્ધારવા તથા રસોઈ જમવા વિનંતી કરી. બરાબર આ જ ઘડીએ તેમની વૃદ્ધ માતાનું મૃત્યું થયું ત્યારે પોતાની માતાના મૃત ટેણું પોટલું વાળી માળીયા પર મુકી દીધ્યું. સહેજ પણ અસર ન થવા દીધી. અને શ્રીજીમહારાજ અને સંતોનું ખૂબ જ પ્રસન્નતાથી સ્વાગત કર્યું ને પોતાના ઘરે પદ્ધારાચ્યા તથા ખૂબ સરસ રસોઈ જમાડી વિદાચ કર્યા. આ રીતે ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તોની સેવા કરી લેવાની તાલાવેલી તેમનામાં હતી. સ્નેહીજગનોના મૃત્યું થયા પછી શોક ન કરવો. આવા ગુણો આપણે પણ આપણા જીવનમાં ઉતારવા.

* ઘરમુપર વાળા કુશળકુંઘરબા :- પોતે રાજમાતા હોવા છતાં અંદર ભગવાનની મૂર્તિને જ સંભારતા. ભગવાને તેમને

વચન આપ્યું હતું કે - “મારી આ મૂર્તિ નખથી શિખા સુધી સંભારજો.” કુશળકુંઘરબા શ્રીજી મહારાજ માટે ડાંગરના ફોતરાં પોતાના હાથથી નખ વડે છોલી અણી શુદ્ધ ચોખા ગઢા આપવા ગયા હતા.

* ગામ અગતરાઈના પર્વતભાઈ :- પોતે ગૃહસ્થાશ્રમી હતા, છતાં સંપૂર્ણ શ્રીજીમહારાજને સમર્પિત હતા. અંદર ભગવાનને જ સંભારતા. પોતાનું તન-મન-ધન ભગવાનને જ અર્પણ હતું.

- તેઓ પોતાની ખેતીમાંથી જે કંઈક ઉપજ થતી તે બદ્યું જ ગઢા જઈઆપી દેતા હતાં.

- તેમને કોઈ કહેતા કે પર્વતભાઈ તમારે પરિવાર છે માટે થોડુક તો રાખો, બદ્યું જ શુ કામ મંદિરમાં આપી દો છો ? ત્યારે તેઓ કહેતા કે - “કણાબી અને કુકડા કોઈ દિવસ ભૂખે ન મરે.”

- એક વાર માનસી પૂજામાં ભગવાનને દઈ ને બાજરાનો રોટલો જમાડતા હતા. એવામાં નોકરે તેમને ઢંઢોળ્યા તો હાથમાંથી પ્રત્યક્ષ દઈને રોટલો જમીન ઉપર પડી ગયા હતા. આવું દિવ્ય ચરિત્ર બતાવ્યું.

- અનંત જીવકોટિ તથા ઈશ્વરોની પણ કોટાનકોટિઓ પર્વતભાઈની પાછળ પડતા ને કહેતા કે હે પર્વતભાઈ અમારું કલ્યાણ કરી દો આમ માગણી કરતા. પછી એક વાર શ્રીજી મહારાજને કહ્યું કે મહારાજ આમનું શું કરવું છે ? પછી ભગવાનની આજાથી સર્વેજીવોને ચતુર્ભૂજરૂપ ઘરાવીને પોતોપોતાના ધામમાં મોકલ્યા. આ રીતે તેઓ ભગવાનની સમક્ષક કામ કર્યું હતું.

- જાગૃત સ્વખણ અને સુધૃપ્તિ આ ત્રાણેય અવસ્થામાં અંદર ભગવાન સંભારતા હતા.

- પર્વતભાઈનો સુપુત્ર ભગવાનને કાકો કહેતો હતો. તે તેના લમ્બ થચા ત્યારે તે શ્રીજીમહારાજને જ પહેલા આગળ રાખતો

- વરધોડામાં શ્રીજી મહારાજને જ પહેલા ઘોડા પર બેસાડ્યા હતા, વરપોંખીટી વખતે પહેલા શ્રીજીમહારાજને જ પોંખાવ્યા હતા. છેવટે કન્યાના હસ્તમેળાપ વખતે પણ શ્રીજી મહારાજને જ પહેલા હાથઆપ્યો હતો આમ દેરેક કિયામાં ભગવાનને હસ્તે જ કરતાં.

- એકવાર શ્રીજીમહારાજની આંખમાં કણી પડી હતી. મહારાજને ખૂબ દુઃખાવો થતો હતો ત્યારે પર્વતભાઈના છોકરાની વધુ પોતાની જીભ વડે શ્રીજીમહારાજની આખમાંથી કણી કાઢી હતી ત્યારે શ્રીજીમહારાજ તેને - આ ને આ જ જન્મે અક્ષરદામાં લઈજવાનો વર આપ્યો હતો. આ રીતે પર્વતભાઈના ગૃહસ્થપરિવારનું તથા તેમની સમજણાનું

નિરૂપણ કર્યું હતું.

* રાજબા, જુદુબા તથા લાકુબા :- આ ગ્રણેય જન્મથી જ નિરાસરણ દાખિ ધરાવતા હતા.

- બળી તારી ચુંદ્ડી આમ બોલતાની સાથે જ લમ્બ માટેની ચુંદ્ડી તત્કાળ ભસ્મ થઈગઈ હતી.

- પ્રથમ રાત્રિએ જ પોતાના પતિને સિંહઝીના જેવું મોં બનતાવ્યું હતું.

- રાજબા આગળ પુર્લિંગ શબ્દ જ આવી શકતો ન હતો.

- રાજબાના મૃત દેહના અભિસંસ્કાર કરવાના સમયે અભિષેપ પુર્લિંગ હોવાથી પ્રગટ જ થતા ન હતા. પછી મોટા મોટા સંતો રાજબાના મૃત દેહને પ્રાર્થના કરી હતી ત્યારે રાજબાના મૃત દેહને અભિ સ્પર્શ કરી શક્યો. કહેતા કે અભિસંસ્કાર થયો હતો.

* જેતપુરણા મોટારામબાઈ :- રામબાઈને ભગવાને આપેલા નિયમ-ધર્મને તોડાવવા માટે તેમનો પતિ સામ, દામ, બેદ અને દંડની બધી જ રીત અપનાવી અનહંદ ત્રાસ અને દુઃખ આપ્યા હતા. રાત્રે રામબાઈની છાતી ઉપર ખાટલાનો એક પાથો મુકી દેતો ને તે ખાટલા ઉપર કૂદ્યો. તેમ છતાં પણ રામબાઈ ભગવાનના નિયમ- ધર્મમાં અડગ રહ્યા. છેવટે પતિનો ત્યાગ કર્યો હતો.

* ગઢપુરવાળા દાદાભાચર :- દાદાભાચરનું તન, મન અને ઘન સર્વસ્વ શ્રીજીમહારાજને જ સમર્પણ હતું. જેમ જુભ વળે તેમ દાદાનું અંગ વળતું હતું.

* કારિયાણીનો માંચો ભક્ત તેમજ મૂળજી બ્રહ્મચારી બ્રહ્મચર્યની મૂર્તિ સમાન હતા.

* ભૂજવાળા લાધિબા :- લાધિબા ૨૦ વર્ષની ઉભરે વિદ્યા થયેલાં, તેથી લોકોનાં મેણાં-ટોણાં-મશકરી ખૂબ જ સહન કરેલાં, લાધિબા જ્પ વર્ષની ઉભરે નવોઢા-નવી પરણોલી હોય એવી સ્ત્રીના શાણગાર સજુ ભગવાનની આજ્ઞાથી કૂવા પર પાણી ભરવા ગયેલા. ત્યાં ગામની અન્ય સ્ત્રીઓ ટીખળ કરતાં કહેતી કે - લાધિબા કોનું ઘર માડચું છે ત્યારે લાધિબા ખૂબ પ્રસંગતાથી જવાબ આપેલો કે - “ મેં તો પુરુષોત્તમ નારાયણનું ” (ભગવાનનું) ઘર માડચું છે. આ રીતે ભગવાનને અર્થે લોકલાજનો ત્યાગ કર્યો હતો.

- રાજસ્થાનના ઉટેપુરવાળા ઋમકુબા :- ઉટખાણામાં પડી રહ્યા હતા, મુક્તાનંદ સ્વામીની પ્રેમલક્ષ્મણા ભક્તિ, વાળાંક દેશનો આહીર પેટલ સામંત, માનકૂવાળા મૂળજી તથા કૃષ્ણજી, ગુણાણી ગામના બે કાઠી હરિભક્તો આમ નાવિસ(૨૨) સત્સંગિઓ ભગવાન અને સંતોને અર્થે જે કર્યું હતું તેનું વિસ્તૃત નિરૂપણ કરતા અંતમાં કછું હતું કે “

જેને ભગવાનનો નિશ્ચય મહાત્મ્ય જ્ઞાને સહિત હોય તે ભગવાનના વચનમાં ફેર પાડે નહિતે જેમ કહે તેમ કરે.”

(૧૧) બાકરોલ નિવાસી શ્રી નવિનભાઈ કનુભાઈ રાઠવાએ તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને રવિવારના રોજ સવારે ૧૦:૫૦ થી ૧૨:૧૫ સુધી સદગુરુ શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો અંતર્ગત “ વિષયખંડનની વાતો ” ના પ્રકરણનું નિરૂપણ કર્યું હતું વિશેષતઃ વચનામૃત, સ્વામીની વાતો, મુક્તાની શિક્ષાપત્રી, શ્રી પુરુષોત્તમ વિજ્ઞાનામૃત આદિક શાસ્ત્રોમાં વણિયા સિદ્ધાતોનું હૃદયસ્પર્શ વિસ્તૃત નિરૂપણ કરી પંચવિષયનું અતિશય ખંડન કર્યું હતું. દરેક શિલ્પિશાખાનું દ્વારા નક્કી કરીને કછું હતું કે -

- આપણે વિષયીજનોના સંગથી હંમેશા દૂર રહેયું.

- શબ્દનું શ્રવણ કરવામાં વિશેક રાખવો.

- આપણી દાખિ શુદ્ધ રાખવી, કૃદાખિથી ખૂબ જ સાવધાન રહેયું.

- સંગ, સ્થાન અને શ્રક્ષા આ નાણ હંમેશા ભગવાન સંભારવા દે એવા જ રાખવા.

- જાણપણાકૃપ દરવાજે રહીને આપણામાં રહેલ અધર્મસર્ગ

- દોષો દૂર કરવા આમ કહી તેઓ વિષયખંડનની ધારદાર વાતોનું નિરૂપણ કરતાં કછું હતું કે -

- કોઈ પણ ભક્ત જ્યારે કથા-વાતા કરતા હોય તો તેમના પ્રત્યે હંમેશા દિવ્યભાવ રાખવો, દરેક વાતને પોતાના ઉપર જ લેવી. મારા માટે જ ભગવાન આ વાત કરે છે એમ સમજુને પોતાનામાં રહેલ દોષોને દૂર કરવા ગંભીરતાથી પુરુષ પ્રયત્ન કરવો.

- આપણા પ્રારંભના સંસ્કારથી આ પ્રગટ ભગવાન આપણને જે તે સ્થાનકને વિષે મનુષ્ય દેહ આપ્યો છે ત્યાં જ આપણી જરૂરિયાત પ્રમાણે બધુ જ ભગવાન આપણને આપ્યું છે. આ ભગવાનની મરજુમાં-જ સંતોષ માનીને હંમેશાં આ પ્રગટ ભગવાનને જ પ્રસત્ત્ર કરી લેવા એ જ આ મનુષ્ય દેહ ધર્યાનું પ્રયોજન છે.

- પૂર્વ જન્મની વાસના ટાળવા માટે જ આ મનુષ્ય દેહ છે પરતું નિરંતર જાણપણાં રાખવું કે આ મૃત્યુલોકમાં વાસના ટાળવાના બદલે વાસનામાં બંધાઈ ન જવાય.

- આપણું જે કંઈક થઈ ગયું છે, જે કંઈક થાય છે અને જે કંઈક થશે. તે આ અક્ષરાતીત શ્રી પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન (પ્રગટ શ્રી દાદાભાઈ મહારાજ) દ્વારે જ થાય છે આપણું સર્વસ્વ કર્તા-અકર્તા-અન્યર્થી કર્તા આ પ્રગટ ભગવાન જ છે. એમ દર્શન નિશ્ચય રાખવો.

- પંચ વિષયના દોષને વારંવાર વિચાર્યા કરવા ને તે

ભગવાનના ભક્તાની સેવા થકી ઉપશમ દશા પ્રામ થાય છે.

15

- વિષયોનો ત્યાગ થાય એવી જ વાતો કરવા સાંભળવાનો અભ્યાસ રાખવો.
- ગિરંતર પંચ વિષયના દુઃખપણાની ભાવનાનો અભ્યાસ રાખવો.
 - જ્યારે ભગવાનના સુખમાં દૃષ્ટિ પૂરો ત્યારે જ વિષયમાં દોષબુદ્ધિ થાય.
 - ભગવાન વ્યાસજીએ એક કીડા જેવા જીવને ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને મહાત્મે સહિત ભક્તિ કરવાનો ઉપદેશ આપી, તેની વાસના ટાણીને ધામમાં પહોંચાડ્યો હતો.
 - આપણાને અક્ષરાધિપતિ પરબ્રહ્મ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન પ્રત્યક્ષે પ્રમાણ પ્રગટ (શ્રી ડાહ્યાભાઈ ભગવાન) સ્વરૂપે મળ્યા છે. જે અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોના કર્તા-હર્તા છે. તેમની મોટાપ મેલીને જે માનને દીચ્છે, સ્વાદને દીચ્છે, સ્વર્ણને દીચ્છે છે લોભને દીચ્છે છે. તેને આ પ્રગટ ભગવાનના સુખની સમજાણ જ નથી.
 - પામર, વિષયી, મુમુક્ષુ અને મુક્ત આ ચાર પ્રકારના ભગવાનના ભક્તો છે.
 - મુમુક્ષુ એટલે પંચવિષય, ધન, ઋણી, દેહાભિમાન અને સ્વદ્યાબનો ત્યાગ કરે ત્યારે જ મુમુક્ષુતા આવી કહેવાય.
 - સંગ, સ્થાન ને શ્રદ્ધા આ ત્રણ જો સારાં હોય તો મુમુક્ષુને વિષય જીત્યાં દાખડો ન પડે, તે દિનદિન પ્રત્યે વૃદ્ધિ પામે.
 - પંચવિષય છે તે જીવને મુક્ત થવા દેતાં નથી ને તે બજ્જ જ રાખે છે માટે તેમને જીત્યા વિના મુક્ત થવાય નહિં.
 - જેટલા દુઃખ થાય છે, તેટલાં શર્જદમાં રહ્યા છે.
 - પંચ વિષય જીત્યાનું વિશેષ કારણ તો નિયમ છે.

પંચવિષયનું ખંડન કરતા અંતમાં તેઓ દરેક શિલ્પિરાધીઓને તેમના ગર્ભિત સ્વરોમાં વાત કરી હતી કે - શર્જદ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ અને ગંધ આ પાંચેચ વિષયો હંમેશા ભગવાન સંબંધિ જ ભોગવાય એવો જ પુરુષપ્રયત્ન કરતા શીખવું. આ ભગવાને મુક્તની શિક્ષાપત્રીમાં જે ગૃહસ્થોને પાળવાના નિયમો બતાવ્યા છે તે પ્રમાણે જ આપણે આપણી દીનિન્દ્રાયોને રાખીએ તો રહેજે રહેજે દીનિન્દ્રાયોની તીક્ષણતા મટી જાય. ને કાન, ચામડી, આંખ, જીબ અને નાક આ પાંચેચ જ્ઞાનનિન્દ્રાયોને જ્યારે કુમારોન જવા દે ત્યારે જ દીનિન્દ્રાયોના આહાર શુદ્ધ થાય. માટે આપણે તો નિયમ-ધર્મ સારધાર પાળવાને આ પ્રગટ ભગવાનનું ભજન કરવું અને આ પ્રગટ ભગવાનનો અનન્ય રાજુપો આપણા ઉપર

થાય એવો જ પુરુષપ્રયત્ન કરવો.

- (૧૨) અમદાવાદ નિવાસી શ્રી અંબુભાઈ કાગુભાઈ રાઠવાએ તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૩ ને રવિવારના રોજ બપોરે ૨:૪૫ થી ૪:૧૫ સુધી “ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભાગવત્ સ્કંધ પહેલો, અદ્યાય છઠ્ઠાનું વાંચન અને નિરૂપણ કર્યું હતું.” આ અદ્યાયમાં દશ ધામના મુક્તોનું વર્ણન તથા શ્રીજીમહારાજના લીલાચરિત્રો બીજા જેવા જાણાવા નહિં. સર્વે સત્તસંગિ માત્રાને કેવી રીતે વર્તવું તથા મુક્તાનંદ સ્વામીને રહસ્યની વાત કરેલી તે દરેક શિલ્પિરાધીઓને વાત કરતાં કહ્યું હતું કે -
- દશ ધામના મુક્તોના લક્ષણો જણાવ્યા હતા.
- આપણે હમેશાં સાચા સત્પુરુષનો જ સંગ રાખવો.
- સાચા સત્પુરુષના લક્ષણો જણાવતાં કહ્યું હતું કે આપણાને આ પ્રગટ ભગવાને જે અગિયાર નિયમ અને પંચ વર્તમાન આપ્યા છે. તે જે પાણતો હોય તે જ સત્પુરુષ કહેવાય.
- જેને આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન મળ્યા તેને સર્વે સાધન પુરા થયાં, ફક્ત ભગવાન અને ભગવાનના એકાંતિક ભક્તનો સમાગમ કરવાનો આદર રાખવો.
- આપણે આ પ્રગટ મૂર્તિનું જ દ્યાન કરવું.
- જે ભગવાનના ભક્તનો દાસાનુદાસ થઈને વર્તે છે તેના પર ભગવાન અત્યંત રાજુ જ રહે છે.
- આ પ્રગટ ભગવાનની દાઢિમાત્રથી અનંતકોટિ બ્રહ્માંડોની ઉત્પત્તિ તથા નાશ થાય છે.
- શ્રીજી મહારાજે મુક્તાનંદ સ્વામીને કહ્યું હતું કે જે ભક્ત આજ્ઞા પાળે ને ઉપાસના રાખે, તેને કાંઈ કરવાનું રહ્યું જ નથી.

- આપણાને આ પ્રગટ મૂર્તિ મળી છે તે જીવ, ઈંધીર, માચા, અક્ષરબ્રહ્મ તેનાથી પર સર્વકારણાના નિયંતા શ્રીપુરુષોત્તમ નારાયણ પોતે આ જ છે. જે આપણાને જ પ્રાપ્ત થયા છે. માટે હંમેશા અતિ આનંદમાં રહેવું, એમ કહી આપણાને મળેલ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાનની સર્વોપરિ ઉપાસના દઢ રાખવાનો દરેક શિલ્પિરાધીઓને અતિ ભાવ પૂર્વક આગ્રહ કર્યો હતો. અંતમાં કહ્યું હતું કે આજ્ઞા અને ઉપાસના એ બે અક્ષરધામમાં જવા માટે પાંખો છે. માટે ઉપાસનાને શુદ્ધ રાખવી.

(વધુ આવતા અંકે)

ભીલપુર મહોત્સવ અન્તર્ગત દિવ્ય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ તા.દ-૧૨-૨૦૧૩

૬

ભીલપુર મર્હોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ પછીની આભાર વિધિ તા.દ-૧૨-૨૦૧૩ ૧૦

ભીલપુર મહોત્સવ અંતર્ગત દિવ્ય ધાર્મિક પ્રદર્શન

ઘેલવાટ નિવાસી ભક્ત શ્રી પિયુષ ડી. રાહવા, ઉ.વર્ષ-૧૩ દ્વારા તૈયાર કરેલ મહારાજશ્રીની ચિત્ર પ્રતિમા ૧૧

શ્રી ખડકવાડા ધામ સત્સંગ શિબીર-૬ તા. ૨૮/૨૯-૧૨-૨૦૧૩

શ્રી ખડકવાડા ધામ સત્સંગ શિબીર-૬ તા. ૨૮/૨૯-૧૨-૨૦૧૩

૧૩

श्री खड्कवाडा धाम सत्संग शिबीर-६ ता. २८/२९-१२-२०१३

દેવ દિવાળી સમૈયો - શ્રી બાકરોલ ધામ તા. ૧૬/૧૭-૧૧-૨૦૧૩

૧૫

બેસતું વર્ષ, ધનુમંસ તથા ઉત્તરાયણ પ્રસંગે શ્રી બાકરોલ ધામ દર્શાન

If undelivered please return to :

From :

Shri Dahyabhai Maharaj Mandir Trust
Shri Pragat Purushottam Mandir

Shri Purushottam Nivas (Tower),

At & Post : BAKROL,

Ta. & Dist. Anand - 388 315,

Gujarat, India.

Mobile : 91 - 94270 63271

Website : www.pragatpurushottam.org

E-mail : pragatpurushottambakrol@yahoo.co.in

Printers : Perfect Graphics, Juna Rasta, Anand. Ph. (02692) 251937

Printed Matter

BOOK - POST

To,